

തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ

പ്രേമദർശനം

(ദേവൻ്റെ നാരദ വിരചിത ഭക്തിസൂത്രം)

പ്രേമരൂപമായ ഭക്തിയുടെ സ്വരൂപം.

(വി. എൻ. പരമേശ്വരൻ നമ്പൂതിരി)

(തൃപ്പൂ)

മധുരയിലെ കലാംഗനമാർ ഗോപസ്ത്രീകളുടെ ദശാവിരോധങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടെ ജീവിതം ബഹുധന്യമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അവർ സാസുയം വീണ്ടും പറയുന്നു:—

യാദോഹനേ/വഹനനേ മമനോപലേപ-

പ്രേങ്ഖേങ്ഖനാഭ് രുദിതോക്ഷണമജ്ജനാദൈ

തായന്തി ചൈനമനുരക്തധിയോ/ശ്രുകണ്ഠോ

ധന്യാ വ്രജ സ്രീയ ഉരക്രമചിത്തയാനാഃ.

(ശ്രീമദ്ഭാഗവതം 10—44—15)

“യാതൊരു ഗോപികമാർ പശുക്കളെ കുറുക്കുമ്പോഴും, ധാന്യം ദികൾ കത്തി വെടുപ്പാക്കുന്ന സമയത്തും, തയിർ കലക്കുമ്പോഴും, മുററം മെഴുകി വെടുപ്പാക്കുമ്പോഴും, ബാലന്മാരെ തൊട്ടിലിൽ കിടത്തി ആട്ടിയറക്കുമ്പോഴും, കരയുന്ന കുട്ടികളെ താരാട്ടുവാടി സമാശ്വസിപ്പിക്കുമ്പോഴും, വീടുകൾ അടിച്ചു തളിക്കുമ്പോഴും പ്രേമപൂർണ്ണമായ ചിത്തത്തോടുകൂടി ബാഷ്പപൂർണ്ണാക്ഷികളായി ഗൽഗദാക്ഷരങ്ങളോടുകൂടി ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ ഗുണഗണതാനപ്രകീർത്തനം ചെയ്യുന്നു! ജഗന്മോഹനിൽ ചിത്തനിവേശം ചെയ്തവരായ ഗോപരമണിമാർ ബഹുധന്യകൾ തന്നെ!!”

ഈ ഗോപികമാരുടെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കുറിച്ച് എത്ര വർണ്ണിച്ചാലും അതിന്റെ ശതാംശമെങ്കിലും പൂർണ്ണമാകുന്നതല്ല. സർവ്വസം

തപരിത്യാഗം ചെയ്തു പ്രജവാസികളായ ഭക്തന്മാർ ഗോപികമാരുടെ പദപങ്കജപരാഗമായിത്തീരുവാൻ പോലും ആഗ്രഹിക്കുന്നു ! വാസ്തവമാണ്:—

ജലധരാധി വളത്തിടുമാനിറം
കലരമീഹരിയെ ഹൃദിനിത്യവും
നലമണിഞ്ഞു നടപ്പൊരു ഗോപിമാർ
കലമഹത്വമതാക്ഷ കഥിച്ചിടാം !

മഹാത്മാവായ ശ്രീ ചൈതന്യഭേദനേച്ഛോലുള്ള മഹാത്മാക്കളായ മഹാപുരുഷന്മാർ പ്രജസുന്ദരിമാരുടെ പ്രേമമാർഗ്ഗത്തിന്റെ മഹത്വം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത്തരം ഒരു മഹാൻ പറയുന്നു:—

അന്യോന്യം ദുഃഖമുപഗ്രഹനംചെയ്തപ്രേമ-
ജന്യമാമാനന്ദത്തിലാറാടി യധീരരായ്
താനലോലരായ് മേവം മുരളീധരപ്രിയ-
തോപനാരികൾ പ്രേമമാർഗ്ഗത്തിങ്കളല്ലോ!
കേവലാകാരന്തന്റെ പ്രാണനായ് പ്രശോഭിക്ക-
മീപ്രജാംഗനമാരെ വാഴ്ത്തുന്നമുനിമാരും!

പ്രജവാസിയായ മറെറൊരു ഭക്തൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു:—

പ്രാണനു തുല്യമിവരീപ്രജനാരിമാർ ശ്രീ-
ഗോവിന്ദനിന്ന, നിതരാഭവഹിച്ചിടുന്നോർ
എന്തെന്തനീതികൾ നടത്തിയതില്ല? വീണ്ടും
നന്ദാസ്തരിപ്പയിവർത്ത് ചരിതത്തെലോകം!
നിർമ്മലരുംമുനിഗണങ്ങൾ മുടിക്കുചാത്തു-
ന്നിമ്മാനുമാക്കുഴമൊരപ്രണയപ്രവാഹം
നൈർമ്മല്യമാനന്ദതിചെയ്തിടുവോക്ഷപോലും
നിമ്മായമച്ഛതനനുഗ്രഹമേകമല്ലോ!

യോഗവിഷയങ്ങൾ പരിശീലിച്ചു വൈരാഗ്യം പുണ്ടു പ്രേമപഥത്തിൽക്കൂടി കുറച്ചു മുന്നോട്ടുപോകുമ്പോൾ ഗോപികമാരുടെ മഹിമാതിരയത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

സൂത്രം:— 22. തത്ര പി ന മാഹാത്മ്യജ്ഞാനവിസ്മയപവാദഃ.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭക്തിയുണ്ടായതിനുശേഷം ഭഗവദ്വഹിമയെ മറക്കുന്നതായാൽക്കൂടി ഭോഷമില്ല.

അതായതു് ഗോപികമാർ ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പ്രഭാവം

രഹസ്യം, ഗുണങ്ങൾ ഇവയെക്കുറിച്ച് അറിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു സാരം. പ്രേമത്തെ സ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം മാഹാത്മ്യജ്ഞാനമുണ്ടായിരിക്കയില്ല; മാഹാത്മ്യജ്ഞാനമുണ്ടെങ്കിൽ പ്രേമമുണ്ടായിരിക്കില്ല എന്നു ചില ആളുകൾ പറയുന്നു. എന്നാൽ ഗോപികമാരുടെ വിഷയത്തിൽ ഈ സംഗതി ശരിയല്ല. ഗോപികമാർ ശ്രീകൃഷ്ണനെ സാക്ഷാൽ ഭഗവാൻ പുരുഷോത്തമനാണെന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കി തങ്ങളുടെ പ്രിയതമനായി ഗണിച്ചിരുന്നു. ലൗകികപ്രേമത്തിനും ഭഗവൽ പ്രേമത്തിനും തമ്മിലുള്ള പ്രധാന വ്യത്യാസം ഇതുതന്നെയാണ്. അങ്ങനെ ഭഗവൽ പ്രേമം വാസ്തവമായിത്തീരുന്നു. ഗോപികമാർ ശ്രീകൃഷ്ണനെ ഭഗവാനായി അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നവർ താഴെ പറയുന്ന ശ്രീമദ്ഭാഗവതത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ ചിന്തിച്ചുനോക്കട്ടെ:—

മൈവം വിഭോഹതി ഭവാൻ ശഭിതം നൃശംസം
 സംതൃപ്ത സർവ്വവിഷയാംസ്സുഖപാദമൂലം
 ഭക്താ ഭജസ്വ ഭരവഗ്രഹ മാ ത്വജാസ്താൻ
 ദേവോ യഥാർത്ഥിപുരുഷോ ഭജതേ മുഖേന.
 യല്ലതൃപതൃസുഹൃദാമനുവൃത്തിരങ്ഗ
 സ്രീണാം സ്വധർമ്മ ഇതി ധർമ്മവിഭാ തപയോക്തം
 അസ്തേ പവമേത ഭൂപഭേദപഭേ തപയീശേ
 പ്രേഷോ ഭവാംസ്തനുഭൂതാം കിലബന്ധുരാത്മാ.
 യർഹംബുജാക്ഷ തവ പാദതലം രമായാ
 ദത്തക്ഷണം കപചിദരണ്യജനപ്രയസ്വ
 അസംപ്രാക്ത തൽപ്രഭൃതി നാനൃസമക്ഷമങ്ഗ
 സ്ഥാതും തപയാഭിരമിതാ ബത പാരയാമഃ.
 ശ്രീരൂപ പദാംബുജരഞ്ജകമേ തുളസാ
 ലബ്ധപാപി വക്ഷസി പദം കില ഭൃത്യജ്ജ്ഞം
 യസ്യാഃ സ്വവീക്ഷണകൃതേന്ദ്രസുരപ്രയാസ-
 സ്തദപദ് വയം ച തവ പാദരജഃ പ്രപന്നാഃ.

(10-29-31, 82,-86, 87.)

“വ്യക്തം ഭവാൻ പ്രജഭയാത്തിഹരോർഭിജാതോ
 ദേവോ യഥാർത്ഥിപുരുഷാഃ സുരലോക ഗോപ്താ”.

(10-29-41)

“ന ചലു ഗോപികാനന്ദനോ ഭവാ---

നഖിലഭേഹിനാമന്തരാംശമാഭ്യക

വിവനസാത്മിതോ വിശ്വഗുപ്തയേ
സഖ ഉദേയിവാൻ സാത്പതാം കലേ”.

(10-81-4.)

“ഹേ പ്രഭോ, അവിടുന്ന് ഇങ്ങനെ കറോരമായ വാക്ക്—മടങ്ങിപ്പോകവിൻ എന്ന്—പറയരുതേ. ഞങ്ങൾ മറ്റു സമസ്തവിഷയങ്ങളേയും ത്യജിച്ച് അങ്ങയുടെ ചരണകമലങ്ങളെ മാത്രം ആശ്രയമായി കരുതിയിരിക്കുകയാണ്. ഹേ സ്വച്ഛന്ദ, യാതൊരു പ്രകാരത്തിൽ ആഭിപ്രായനായ ശ്രീ നാ രാ യ ണ ന് മു മു ക്ഷ ക്ഷ ണ്ണെ ജി ക്ഷ ന്നു വോ—അ വ രു ടെ ഇ ള്ളാ ന് സാ രം അവരെ സ്വീകരിക്കുന്നുവോ—അതുപോലെ ഭവാൻ ഞങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചാലും; ഉപേക്ഷിക്കരുതേ! ഹേ ഹരേ, അവിടുന്ന് ധർമ്മത്തെ അറിയുന്നവനാണ്—ആ സ്ഥിതിക്കു നിങ്ങൾ മടങ്ങിപ്പോകവിൻ എന്ന് അങ്ങ് എങ്ങനെ പറയും? അങ്ങയെ ശരണം പ്രാപിച്ച ശേഷം വല്ലവരും എന്തെങ്കിലും കാരണവശാൽ മറ്റു വല്ലവരേയും എപ്പോഴെങ്കിലും സേവിപ്പാൻ മടങ്ങിപ്പോകാമെന്നോ?—പതിയുടേയും, പുത്രന്മാരുടേയും, ബാസ്വന്മാരുടേയും ശുശ്രൂഷ ചെയ്യുന്നതുതന്നെയാണ് സ്രീകുളുടെ പരമധർമ്മമെന്നു ഭവാൻ പറയുകയുണ്ടായി. ഈ ശുശ്രൂഷ ഉപദേശംതന്നെ ഭവാനിൽത്തന്നെയാണ് വേണ്ടത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സമപ്ത ഭേദികളുടേയും പ്രിയതമനും, പുത്രനും, ബന്ധുവും ഭവാനുതന്നെയാണല്ലോ! വനവാസികളായ തപസ്വിമന്മാരുടെ ഇഷ്ടനായ ഭവാന്റെ, ചില സമയം ശ്രീ മഹാലക്ഷ്മിക്കു് ആനന്ദം നൽകുന്ന ചരണകമലങ്ങളെ എപ്പോൾ ഞങ്ങൾ സ്പർശിച്ചുവോ അപ്പോൾ മുതൽ ആനന്ദഭരിതകളായ ഞങ്ങൾ മറ്റൊരാളുടെ മുമ്പാകെ പോയിനില്ക്കുന്നതിന്നു് എങ്ങനെ ശക്തകളാകും? അതു ഞങ്ങളെ സ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അസംഭവമാണ്. യാതൊരാളുടെ കൃപാകടാക്ഷം ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഭേദസമൂഹം അത്യന്തം പ്രയാസപ്പെടുന്നുവോ ആ ലക്ഷ്മീഭഗവതി അവിടുത്തെ തിരുമാറിൽ എതിരറ്റ സ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുകൂടി തൃപ്തിപ്പെടാതെ, ഭക്തന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെടുന്ന അങ്ങയുടെ തൃപ്തിക്കു് ഉിലെ തുളസീരജകണങ്ങളെയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്! ആ പാദധൂളികളെത്തന്നെയാണ് ഞങ്ങളും ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഭേദന്മാരേപ്പോലും കാത്തുരക്ഷിക്കുന്ന ഭവാൻ ആഭിപ്രായനും പരമാത്മാവുമാണ്. പ്രജവാസികളുടെ ഭയഭുഖാഭികൾ ശമിപ്പിക്കുവാൻ അവിടുന്ന് പ്രത്യക്ഷമായി അവതരിച്ചത

തെ! ഭവാൻ കേവലം യശോഭയുടെ പുത്രനല്ലെന്നുള്ള കാര്യം തീർച്ചയാണ്. എന്നു മാത്രമല്ല എല്ലാ ദേഹികളുടേയും ആന്തരാത്മാവിന്റെ സാക്ഷിയാണ്. ഹേ സഖേ, ബ്രഹ്മാവിന്റെ പ്രാർത്ഥനമൂലം സമസ്തലോകരക്ഷക്കുവേണ്ടി യദുകലത്തിൽ ഭവാൻ അവതരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രമാണങ്ങൾകൊണ്ടും യുക്തികൾകൊണ്ടും ഗോപികമാർ ശ്രീകൃഷ്ണനെ സാക്ഷാൽ സച്ചിതാനന്ദഘനനായ ഭഗവാനാണെന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടുതന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിൽ ആത്മസമർപ്പണം ചെയ്തിരുന്നതെന്ന് സിദ്ധമാകുന്നു.

23 തദപിഹീനം ജാരാണാമിവ

മേല്പറഞ്ഞ ഭക്തിയില്ലാതെയുള്ള പ്രേമം ജാരന്മാരുടേതിനു തുല്യമാകുന്നു.

മാഹാത്മ്യജ്ഞാനമില്ലാതെ സ്രീകർമ്മ ഏതെങ്കിലും പുരുഷനിൽ സ്നേഹപ്രകടനം ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അത് ജാർപ്രേമത്തിനു തുല്യമാണ്. ഏതൊരു പ്രേമത്തിൽ സർവ്വസമർപ്പണഭാവമുണ്ടോ, ഏതൊന്നിൽ ലൈകികസ്വാർത്ഥാഭികളുടെ ഗന്ധംപോലുമില്ലയോ അത്തരം പ്രേമം മാത്രമേ കേവലം ഭഗവാനോടായിരിക്കയുള്ളൂ. പക്ഷെ മൂഢമായിട്ടാണെങ്കിലും ഭഗവാനോടു തോന്നുന്ന പ്രേമം നിഷ്പലമായിത്തീരുന്നതല്ല; എന്നാൽ അറിഞ്ഞു പ്രേമിക്കുന്നതിന്ന് വൈശിഷ്ട്യമേറും. ഭഗവാൻ നമ്മുടെ പ്രിയതമനാണ് എന്നുള്ള ഭാവനയിൽത്തന്നെ എത്ര അപാരമായ ആനന്ദമാണ്! ആ സ്ഥിതിക്ക് അദ്ദേഹം പരമപ്രിയതമരൂപത്തിൽ പ്രാപിക്കുന്നതായാൽ അവർക്കുണ്ടാകാവുന്ന സുഖത്തെക്കുറിച്ച് പറയുവാനുണ്ടോ? ഗോപികമാർ ഈ പരമപവിത്ര ദിവ്യസുഖത്തിന്റെ ഭോഗഭാക്കുകളായിരുന്നു അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ജീവന്യുക്തനും മഹാത്മാവുമായ ശുക്തഹർഷി, മൃതപുരണത്തിനു സന്നദ്ധനായ പരീക്ഷിതുമഹാരാജാവിനെ ഈ പരിശുദ്ധപ്രേമലീലകൾ വണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രേമം ഭഗവന്മാഹാത്മ്യജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയതും പരമപവിത്രവുമായിരുന്നു.

24. നാസ്തേവ തസ്തിംസ്തൽസുഖസുഖിതപം.

ആ ജാർപ്രേമത്തിൽ പ്രിയതമന്റെ സുഖംകൊണ്ടെന്നപോലെ സുഖിയായിത്തീരുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല.

വ്യഭിചാരികളായ മനുഷ്യർ കാമാവേശാർത്ഥം കേവലം തന്റെ സുഖത്തിനുവേണ്ടി, ഇട്രിയങ്ങളുടെ തൃപ്തിക്കുവേണ്ടി സ്നേഹ

പ്രകടനം ചെയ്യുന്നു. അവർ പ്രേമാസ്പദമായ സുഖത്താൽ സുഖികളായിത്തീരുന്നില്ല. ഗോപികമാരുടെ പ്രേമത്തിൽ ഈ ഭാവമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ലൗകികമായകാമത്തിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായ പ്രീതിയിൽ പ്രേമാസ്പദമായ പുരുഷൻ ജാരനാകുന്നു. അയാളുടെ അംഗസംഗത്തിനുള്ള ഇച്ഛ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെയാകട്ടെ പ്രേമാസ്പദം സാക്ഷാൽ വിശ്വാത്മാവായ ഭഗവാനാണ്. ഗോപികമാരുടെ ഹൃദയത്തെ സ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അംഗസംഗത്തിലുള്ള ആഗ്രഹം ഉണ്ടായിരുന്നമില്ല. ഗോപികമാർ കേവലം ശ്രീകൃഷ്ണസുഖാഭിലാഷികളായിരുന്നു. അവർ തങ്ങളുടെ ശരീരം, മനസ്സ്, ബുദ്ധി, സൗന്ദര്യം, യൗവനം, ധനം, പ്രാണൻ മുതലായ സമസ്തവസ്തുക്കളേയും പ്രിയതമനായ ആ പ്രജസൗഭാഗ്യകാതാവിന്റെ പുജാസാമഗ്രികളാക്കി കല്പിച്ചു. തങ്ങളുടെ സർവ്വസ്വവും നൽകി അവർ അദ്ദേഹത്തെ സുഖിയാക്കിത്തീർക്കാൻ ഇച്ഛിച്ചു. ഏതൊരു വിഷയത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണൻ പ്രീതിയുണ്ടായിരുന്നുവോ അതുതന്നെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നതാണ് തങ്ങളുടെ കർത്തവ്യമെന്നവർ കരുതി. അതിൽ അവർക്ക് പരമസുഖാനുഭൂതിയുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽക്കവിഞ്ഞു അവരുടെ മനസ്സിൽ, മറ്റുപ്രകാരത്തിലുണ്ടായേക്കാവുന്ന സുഖത്തെക്കുറിച്ച് ഒരാഗ്രഹംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല; സങ്കല്പംപോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല! ഇതുതന്നെയാണ് കാമത്തിനും പ്രേമത്തിനും തമ്മിലുള്ള അന്തരം. കാമി, മറ്റുള്ളോർ മുഖാന്തരം തന്റെ സുഖത്തെയാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. പ്രേമി, താൻ മുഖാന്തരം പ്രിയതമന് സുഖത്തെ കൈവരുത്തുവാനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൗഖ്യത്തെക്കണ്ടു് ആനന്ദിക്കുവാനുമാണ് ഇച്ഛിക്കുന്നത്. ശ്രീചൈതന്യാമൃതമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഗോപികമാരുടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രേമത്തെക്കുറിച്ച് വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്:—

ആത്മേന്ദ്രിയപ്രീതി തണിച്ചിടാതെ
കൃഷ്ണേന്ദ്രിയപ്രീതിയിലിച്ഛ കൊറവു;
കാമംതൊടാ ഭോഗവഴിക്കു നാഥ—
പ്രേമംസദാ സാധു കൊതിച്ചിടുന്നു;
സ്വദുഃഖതാല്പര്യവിചാരമെന്യേ
തോവിന്ദസൗഖ്യാഭികര ചിന്തചെയ്തു;
അനിഷ്ടമായൊന്നവനാചരിച്ചാ—
ലനന്ദ ദുഃഖത്തെടുക്കുന്നിടുന്നു;

വേദം, സ്വധർമ്മാചരണങ്ങൾ, ലജ്ജാ,
 ധൈര്യോദിതെല്ലം വകവെച്ചിടാതെ
 സർവ്വം ത്യജിച്ചുംബുജലോചനൻ തൻ
 പാദാന്തികം പുകുന്ത രാഗമോടും,
 തുശ്ശുഷ്മാതും നിജ കൃത്യമെന്നായ്
 നിനച്ചു സർപ്പാർപ്പിത പിത്തമോടും
 വസിപ്പു, ഹാ! ഗോപികമാ, രവക്
 സമാനമീനാരുലകത്തിലുള്ളു !!

ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ സർവ്വസ്വ സമർപ്പണം, ക്ഷണനേരമെങ്കി
 ലും അദ്ദേഹത്തെ മറന്നുപോയാൽ പരമവ്യക്തത, അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ പ്രഭാവത്തേയും മാഹാത്മ്യത്തേയും കുറിച്ചു സമ്യക്ജ്ഞാനം,
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഖത്തിൽ മാത്രം സൗഖ്യം ഈ നാലു സംഗ
 തികൾ ഗോപികമാരുടെ പ്രേമത്തിൽ മുഖ്യമായി കാണാനുണ്ട്.

ഈ ഗോപീപ്രേമം പരമപവിത്രവും, അലൈശ്ചകീർവുമത്രെ !
 അതിൽ പാപത്തെ, അല്ലെങ്കിൽ വ്യഭിചാരത്തെ മാത്രം ഒർക്കുന്ന
 വരിൽ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ തന്നെ കൃപാമൃതം പൊഴിക്കുമാറാകട്ടെ !

(തുടരും)

പൊന്നോണം

(ടി. കെ. രാമമേനോൻ)

പരിവർത്തനത്തിരകൂട്ടം കൂട്ടമായ് പൊങ്ങി
 കരയെ—പ്പഴമയെ—പ്പലതും മാച്ചപ്പോഴും
 കളയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല മാഞ്ചലിക്കായപ്പിച്ചു
 നാളിനെച്ചിങ്ങുമാസ പുന്തിരുവോണത്തിനെ
 അസ്സുടിനത്തിൽ മെയ്യുമെലിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാമെന്നാൽ
 നിശ്ചയം ചൈതന്യമുണ്ടിപ്പൊഴുമതിന്നുള്ളിൽ
 നിത്യയശ്വനത്തിന്റെ നേക്കെത്തിപ്പതുമ, തൻ
 കത്തിയുമായിക്കൊണ്ടു പലവാറപ്പൊഴെല്ലാം
 ഓണനാൾ സധീരയായ് നോക്കി; യാനോട്ടത്തിനൊ
 രുണായിത്തെറിച്ചുപോയ് കൃപാണംകൃപണമായ്

കേരളപ്പൊലീസെന്ററോടുകൂടി
 കേരളം, മഹാബലി സപര്യക്കുറ്റിച്ചപ്പോൾ
 ധീരനാത്തിരുമേനി വാത്സല്യഹസ്തം നീട്ടി
 ത്താരിളം പൂമേനിയിൽത്തടവുന്നതും നോക്കി
 വത്സരതകങ്ങൾ സന്തോഷബാഷ്പകീണ
 വിസ്മയനേത്രങ്ങളായ്; പുളകാവൃതങ്ങളായ്
 പൂഷ്പതലത്തിലിരുന്ന മഹാശയൻ പുതു-
 പ്പുഞ്ചിരിതുകീടമ്പോൾ കേരളം പുളയ്ക്കുന്നു.
 വിഭവസമൃദ്ധമാമമൃതേത്തിങ്കൽ ഹംഘ
 വിവരരായിടുന്ന മലയാളികളെല്ലാം.
 പോകരുതോണം കഴിഞ്ഞാലുമാരുന്നാം ഭവൻ;
 പോകരുതോണം നാളുമെന്നതുമിച്ഛിടുന്നോരേ,
 നിങ്ങളാച്ചക്രവർത്തി ഭരിച്ചുകാലത്തിന്റെ
 മംഗളവശങ്ങളിലെന്തു കണ്ണോടിയ്ക്കൂത്തു?
 അന്നുസത്യത്തിൽനിന്നു നിങ്ങൾതൻ മനസ്സെല്ലാം-
 മന്നുധർമ്മത്തിൽത്തന്നെ പുലർന്നുനിങ്ങളെല്ലാം
 അന്നുഹിംസയിൽ ദുഃഖവിരപാസമുള്ളോർ നിങ്ങളു-
 ളന്നു കാപട്യം നിങ്ങളേതുമാനറിയാത്തോർ
 ആവിധമിന്നും നിങ്ങൾ ജീവിതാദ്ധ്യായങ്ങളെ-
 യാവുമെന്നാകിലെഴുതീടുവിൻ രണ്ടാമതും
 അങ്ങനെയായാൽകാണാം മാബലി മഹീശനെ.
 ചിങ്ങമാസമായ്ത്തന്നെ കണ്ടീടാം മാസങ്ങളെ
 കാണുന്നാളായിട്ടെണ്ണാം നാളുകളൊക്കെയേതു-
 വേണമിച്ഛോളം നമ്മെത്തുറിച്ചു നിന്നീടുന്നു.

ഭക്തി

(വി. കെ. നാരായണഭട്ടതിരി)

“പ്രേണാ തദേഷാം നിഹിതം ഗുഹാവി”

(ഋഗ്വേദം).

അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്ന ആ ഈശ്വരത്വം പ്രേമംകൊണ്ടു മാത്രമെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുള്ളൂ എന്നാണ് മേൽക്കാണിച്ച മന്ത്രത്തിന്റെ സാരം. ഈ മന്ത്രം ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചതിനും അർത്ഥമുണ്ട്. വേദങ്ങളിൽ ഭക്തിക്കു അവസരമില്ല. ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളിലാണ് ഭക്തിക്കുള്ള മാർഗ്ഗപ്രദം. എന്നും മറ്റും ചിലർ പറയാറുണ്ട്. പക്ഷേ ഋഗ്വേദത്തിലും ഈശ്വരപ്രേമമാണ് ഈശ്വരസാക്ഷാൽക്കാരത്തിനുള്ള കാരണം എന്ന് കാണിക്കുവാനാണ് ഈ മന്ത്രം ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചത്. ലൗകികസംസ്കൃതത്തിൽ “പ്രേമം” എന്നു ഉപയോഗിക്കേണ്ട സ്ഥാനത്തു വൈദികപ്രയോഗമായി “പ്രേണാ” എന്നാണ് ഈ മന്ത്രത്തിൽ പ്രയോഗമുള്ളത്. ആചാര്യസ്വാമികൾ അനന്തംകൊണ്ടുമാത്രമെ മൗനം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് സിദ്ധാന്തിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വിവേകചൂഡാമണി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭക്തിക്ക് മുക്തികാരണങ്ങളിൽ അതി പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നു പറയുന്നു. പരമഭക്തനും മഹാപണ്ഡിതനുമായ ശ്രീധരാചാര്യസ്വാമികൾ തീതയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—തീതയുടെ മുഖ്പോളേം ഭക്തിയുണ്ടാകുകയാണെന്നും ആ ഭക്തിവഴിക്ക് ഈശ്വരപ്രസാദംകൊണ്ടു മുക്തിലഭിക്കാമെന്നുമാണ് ഭാഗവത വ്യാഖ്യാതാവായ ശ്രീധരാചാര്യസ്വാമികൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. രാമാനുജാചാര്യർ, മാധ്വചാര്യർ മുതലായ വേദാന്ത പ്രവർത്തകന്മാരും ഭക്തിയില്ലാത്തവന്ന് പുരുഷാർത്ഥസിദ്ധി ഉണ്ടാവില്ലെന്നുപോലും പറയുന്നു. അങ്ങിനെ ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളും തപസ്വികളായ ആചാര്യന്മാരും ഭക്തിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഘോഷിക്കുന്നു. ഭക്തിപ്രാധാന്യം ഹിന്ദുമതത്തിൽ മാത്രമല്ല. കൃഷ്ണമതത്തിലെ “കൃഷ്ണീയാനുകരണം” എന്ന ആ ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥത്തെ ഏവനും അവഗ്നം പഠിക്കേണ്ടതാണ്. ഭക്തിയുണ്ടാക്കി അതിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നകാര്യത്തിൽ ഭാഗവതത്തിനെപ്പോലെ ഈ കൃഷ്ണീയാനുകരണത്തിനും കഴിവുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. കൃഷ്ണാനുകൂല്യം ചില പശുക്കൾ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതു കേട്ടാ

ൽ നെററി ചുളിച്ചുവെന്നുവരാം. ചക്ഷു അവരോടു പറയാനുള്ളതു് ഇതാണു്:—ഹിന്ദുമതത്തിൽ ഈശ്വരപര്യായങ്ങളായ പടങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൃസ്തു മുതലായ അന്യമതങ്ങളിലുള്ള ഈശ്വരപര്യായശബ്ദങ്ങളേയും കൂട്ടിച്ചേർക്കണം. അതു് കൃസ്തുവന്റെ ഈശ്വരൻ; ഇതു മുഹമ്മദിയന്റെ ഈശ്വരൻ എന്നുള്ള നിസ്സാരബുദ്ധിയെ ഉപേക്ഷിക്കണം. ഈശ്വരൻ ഒന്നേയുള്ളുവെന്നു കാക്കുകയും വേണം. ഈ നിലയിലിരുന്നുകൊണ്ടു് “കൃസ്തീയാനുക്കരണം” വായിച്ചാൽ ഭക്തി തന്നത്താൻ വരികും. ഏതുമതത്തിലും ഭക്തിക്കു് അതിപ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടു്.

ഉദ്ധവൻ, ഗോപസ്ത്രീകൾ, പ്രഹ്ലാദൻ, യുവൻ മുതലായവരുടെ ഭക്തിയേയും ആ ഭക്തികൊണ്ടു അവർക്കുണ്ടായ സിദ്ധികളേയും നാം കാക്കേണ്ടതാണു്. ഗോപിമാരുടെ ഭക്തിയാണു് ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായതെന്നു ഒരു പക്ഷമുണ്ടു്. ശരിയായ ഭക്തിയുടെ സ്വരൂപമെന്തായിരിക്കുമെന്നു് പഠിപ്പിക്കുവാനാണു് ഉദ്ധവനെ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഗോപസ്ത്രീകളുടെ അടുത്തേക്കു് അയച്ചതു് എന്നു പറയാമുണ്ടു്. ഗോപസ്ത്രീകളുടെ കഥ ഭാഗവതത്തിന്നുതന്നെ ഒരു കളങ്കമാണു് ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നു് ഇന്നത്തെ ചില അഭ്യസ്തവിദ്യന്മാർ പറയാമുണ്ടു്. ആ കഥയിലുള്ള ആന്തരാത്മത്തെ വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടു് അവരെ സമാധാനിപ്പിക്കാൻ തല്ക്കാലം വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഒന്നുമാത്രം പറയുന്നു: ഗോപീജനവല്ലഭൻ എന്ന ശബ്ദം കേൾക്കുമ്പോൾ ഭക്തിപാരവശ്യം കൊണ്ടു് കണ്ണിൽ വെള്ളം വരുന്നു എന്നു് ശ്രീ രാമകൃഷ്ണപരമഹംസസ്വാമികൾ പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇനി പ്രജ്ഞാദന്റെ കഥ നോക്കുക. പ്രജ്ഞാദൻ വിഷ്ണുഭക്തനാണെന്നു കണ്ടിട്ടു് ഹിരണ്യകശിപു, തന്റെ മകനായ പ്രജ്ഞാദനെ കൊല്ലുവാൻ പലതരത്തിൽ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈശ്വരനിൽത്തന്നെ മനസ്സു് ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന മനസ്സോടുകൂടിയ പ്രജ്ഞാദന്റെ നേരെ ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ വധോപായങ്ങളൊന്നും ഫലിച്ചില്ല. എന്നാൽ പ്രജ്ഞാദനാകട്ടെ ഇങ്ങിനെ ഉപദ്രവിക്കുമ്പോഴും അച്ഛന്റെ നേരെയോ ഇങ്ങിനെ ഉപദ്രവിക്കുന്നവരുടെ നേരെയോ യാതൊരു ദോഷപ്രഭാവവുമുണ്ടായിട്ടില്ല. യുവന്റെ നിലയും ഏതാണു് ഇതുതന്നെയാണു്. അച്ഛന്റെ മടിയിലിരിക്കുന്ന യുവനെ തന്റെ ചെറിയമ്മയായ “സുരുചി” നിനക്കു ഇവിടെ ഇരിക്കുവാനധികാരമില്ല”ന്നധിക്ഷേപിച്ചു് അവിടെനിന്നു് കാട്ടിച്ചു. യുവനാകട്ടെ ചെറിയമ്മയെപ്പറ്റി യാതൊരു ദോഷവും

പറയുന്നതുമില്ല. ഈശ്വരസ്വരൂപമായതിനാൽ എല്ലാം സാധിക്കാം എന്നുള്ള സുനീതിയുടെ ഉപദേശം കേട്ട് ധ്രുവൻ തപസ്സിനു പോകയാണു ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. താനാശിച്ചതെല്ലാം ഈശ്വരസ്വരൂപം കൊണ്ടു ലഭിച്ചു തിരികെ വന്നപ്പോഴും ധ്രുവൻ തന്റെ ചെറിയ മയുടെ നേരെ യാതൊരു പരിഭവവുമുണ്ടായില്ല. ഇങ്ങിനെ യുള്ള മനോഭാവമാണു ശരിയായ ഭക്തിയുടെ സ്വരൂപം. സമാസ്രനാമത്തിന്റെ ഫലശ്രുതിയിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—

ന ക്രോധോ ന ച മാത്സര്യം
ന ലോഭോ നാ ശുഭാമതിഃ
ഭവന്തി കൃത പുണ്യാനാം
ഭക്തനാം പുരുഷോത്തമേ"

പുണ്യാവാന്മാരായ ഈശ്വരഭക്തന്മാർക്കു ക്രോധം, മാത്സര്യം, ചീത്തവിചാരം—ഇതൊന്നുമുണ്ടാകില്ല എന്നാണു ഇതിന്റെ സാരം. താൻ ഭക്തനാണോ എന്നു പരിശോധിക്കുവാൻ ഈ ശ്ലോകം സഹായകമായിരിക്കും. ഭേഷ്യം, മാത്സര്യം—ഇത്യാദി ഭോഷണങ്ങളുള്ളവൻ ശരിയായ ഭക്തനല്ലെന്നു സാരം. ശരിയായ ഭക്തനല്ലെന്നു വിചാരിച്ചു ഭക്തിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവനു വിഷാദിക്കേണ്ടതില്ല. ശരിയായ ഭക്തി സിദ്ധിക്കുവാൻ നന്നേ പ്രയാസമുണ്ടെന്നു കാണിക്കുവാൻ ആചാര്യ സ്വാമികൾ ഇങ്ങിനെ ഒരു ശ്ലോകത്തെ ഉദാഹരിച്ചിട്ടുണ്ടു്:—

"ജന്മാന്തര സഹസ്രേഷു
തപോജ്ഞാന സമാധിഭിഃ
ജനാനാം ക്ഷീണപാപാനാം
കുഷ്ഠേ ഭക്തിഃ പ്രജായതേ"

തപസ്സു്, ജ്ഞാനം, സമാധി-ഇവയുടെ അനേക ജന്മങ്ങളിലുള്ള അഭ്യാസം കൊണ്ടു് പാപമെല്ലാം നശിച്ചു് മനസ്സു് പരിശുദ്ധമായാൽ മാത്രമേ ശരിയായ ഭക്തിയുണ്ടാവുകയുള്ളുവെന്നാണു് ഇതിന്റെ താല്പര്യം. അതിനാൽ ഭക്തിപുണ്ണമാവാത്തവർ സൽപ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടും ഈശ്വരോപാസനാദികളെക്കൊണ്ടും ഭക്തിയെ വളർപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണു് വേണ്ടതു്. ഭക്തി എന്നാൽ എന്തു്? എന്നും ഒരു ചോദ്യമുണ്ടാകാം. ഭാഗവതാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഭക്തിലക്ഷണങ്ങൾ സവിസ്തരം പറയുന്നുണ്ടു്. അവയിൽ ചിലതു് താഴെ ചേർക്കാം.

“മയി സുരസരിഭാല

പ്രവൃച്ഛിതാനുവൃത്തിഃ

ഭവതി പരമഭക്തിഃ

സാഹി മൃത്യോഃ വിജേതൃ”

(നാരായണീയം)

ഗുരുവഴിയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ എവന്റെ മാനസികപ്രവൃത്തികളെല്ലാം ഈശ്വരഭക്തിയോടു പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു അങ്ങിനെ യുള്ള മനോവൃത്തിയാണ് പരമമായ ഭക്തി. ഇതു മൃത്യുവിനെ ജയിക്കുകയും ചെയ്യും. ആചാര്യന്മാർ പല തരത്തിലും ഭക്തിയെ ലക്ഷണങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെയെല്ലാം താല്പര്യം മനസ്സ് എല്ലാ ഘോഷം ഈശ്വരഭക്തിയിരിക്കണമെന്നാകുന്നു. കഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെല്ലാം ഈശ്വരഭക്തി അർപ്പിച്ചു മാനസികക്ഷോഭങ്ങൾക്കൊന്നും വഴിയില്ലാതെയാക്കി ഈശ്വരഭക്തിയെന്നായോ, ഭാവനയെന്നോ താൻ ഈശ്വരൻതന്നെയാണ് എന്ന നിലയായോ ജീവിക്കാവുകയാണ് പരമഭക്തിയുടെ ലക്ഷ്യം. താൻമാത്രം ഈശ്വരനായാൽ ചോരാലോകത്തെ മുഴുവൻ ഈശ്വരനായിരിക്കുകയും വേണം. അപ്പോൾ ഭക്തി ജ്ഞാനമായി പരിണമിച്ചു സകലത്തെയും ഈശ്വരഭക്തിയോടു പരോപകാരപ്രവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുക എന്നുള്ളതു ഭക്തിന്റെ ഒരു സ്വഭാവമാണ്. അതിലേക്ക് ഭക്തിയെന്നും നാരദൻതന്നെയാകുന്നു. നാരദൻ ഏഷണിക്കാരനല്ല. പുരുഷാത്മങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചുകൊടുക്കുന്നവൻ എന്നാണ് നാരദഭക്തിയെന്നതിന്റെ അർത്ഥം. നാരദന്റെ നില സിദ്ധിക്കുവാനാണ് നമ്മളെല്ലാം ആശിക്കേണ്ടതെന്നു പറഞ്ഞു ഇതു അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

—X—

പു വൃ മീ മ ഓ സ ഓ

(ശിരോമണി കാമ്പുതെ ശങ്കരമേനോൻ കൊല്ലങ്കോട്ട്)

അതായതും ഭീരമായ വേദാഞ്ചിയിൽനിന്നു ജ്ഞാനകർമ്മവനിതം കടഞ്ഞെടുക്കുവാൻ ഉതകുന്ന കടകോലാണ് മീമാംസാരത്നം. തത്വപരിശോധന (Investigation) ആലോചന, (Reflection) വേദാത്മതത്വവിചാരമെന്നൊക്കെയാണ് മീമാംസാപദത്തിന്റെ അർത്ഥം.

തീർന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അതിനെ കേവലവിചാരം എന്നർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്.

വേദത്തിൽ “അക്താഃശക്തോ ഉപദധാതി” (അഞ്ജനം ചേർത്ത പരിഷ്കൃതമായ ചരൽക്കല്ലുകൊണ്ട് തിണ്ണു കെട്ടണം) എന്ന വാക്യത്താൽ ദ്രവദ്രവ്യമാത്രസാദ്ധ്യമായ അഞ്ജനം വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദ്രവദ്രവ്യങ്ങൾ അനേകമുള്ളതിനാൽ ഏതുകൊണ്ടാണ് അഞ്ജനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നു സംശയമായിത്തീർന്നു. ഈ സന്ദേഹം “സംഭിശേഷതു വാക്യശേഷാത്” (ശങ്കവരുമ്പോൾ വാക്യശേഷംകൊണ്ട് നിണ്ണായി കേണ്ടതാണ്) എന്ന മീമാംസാസൂത്രത്താൽ തീർന്നു. എങ്ങിനെ എന്നാൽ മുൻപറഞ്ഞ വാക്യത്തിന്റെ സമീപത്തിൽത്തന്നെ “തേജോ വൈഘൃതം” (നൈ പ്രകാശമുള്ള വസ്തുവാണ്) എന്ന വാക്യത്താൽ നെയ്യിനെ സ്തുതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനുഷ്ഠാനത്തിന്ന് അപേക്ഷിതമായ ദ്രവ്യങ്ങളെയേ വേദത്തിൽ സ്തുതിക്കയുള്ളൂ. ആയതിനാൽ ഘൃതംകൊണ്ട് എന്തോ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്നു അറിയുന്നു. അഞ്ജനത്തിന്നു ദ്രവദ്രവ്യമാവശ്യകവുമാണ്. ഇപ്പോൾ “നഷ്ടാശ്ചഭാഗരഥ” ന്നായേന രണ്ടു വാക്യങ്ങളുടേയും പരസ്പരസംബന്ധത്താൽ നെയ്യുകൊണ്ടാണ് അഞ്ജനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. ഇമ്മാതിരി ഓരോ വേദവാക്യങ്ങളുടേയും അർത്ഥവിചാരമാണു മീമാംസാ ശാസ്ത്രത്തിലെ വിഷയം.

വേദത്തിൽ കർമ്മകാണ്ഡം, ജ്ഞാനകാണ്ഡം എന്ന രണ്ടു ഭാഗമുണ്ട്. അതിൽ കർമ്മകാണ്ഡം കൃലങ്കഷമായി വിചാരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രത്തെ ധർമ്മമീമാംസാ—അധർമ്മമീമാംസ—പൂർവ്വമീമാംസ എന്നും ജ്ഞാനകാണ്ഡം കോട്ടവും കുറവും കൂടാതെ ആക്ഷേപിച്ചു സിദ്ധാന്തിക്കുന്ന ശാസ്ത്രത്തെ ബ്രഹ്മമീമാംസ—ജ്ഞാനമീമാംസ—ഉത്തരമീമാംസ എന്നും വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു.

പരമപാവനനും ദയാപയോനിധിയുമായ ജൈമിനിമുനിയായകുന്നു പൂർവ്വമീമാംസാപ്രവർത്തകൻ. ആ വിശിഷ്ടൻ 12 അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ അനുഷ്ഠാനത്തിന്നു് ഉപയോഗപ്രദമാകുവണ്ണം ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനമെന്നതിന്നു് ധർമ്മം ചെയ്യുക, അധർമ്മം വഞ്ചിക്കുക എന്നാണു് താല്പര്യം.

വേദം ഏതൊന്നിനെ സുഖസാധനമെന്നു ബോധിപ്പിക്കുന്നുവോ അതാണു് ധർമ്മം. ഏതൊന്നിനെ ദുഃഖസാധനമെന്നു വിധിക്കുന്നതു് അതാണു് അധർമ്മം. ഇതിനാൽ യാഗാദികൾ ധർമ്മ

കുടും കളഭംഭക്ഷണാദികൾ അധർമ്മങ്ങളും ആണെന്നു സിദ്ധിച്ചു. ഇത് സ്വപ്നപോല കല്പിതമല്ല വേദചക്രവർത്തിയുടെ വിധിനിഷേധങ്ങളിൽനിന്നു വിരക്തമാകുന്നതാണ്.

“അഗ്നിഹോത്രം ജ്വഹയാത് സ്വർഗ്ഗകാമഃ” “നകളഞ്ച ഭക്ഷയേത്” ഇതിൽ ആദ്യവാക്യത്തിന്നു സ്വർഗ്ഗമാത്രഹിക്കുന്നവൻ അഗ്നിഹോത്രഹോമം ചെയ്യണമെന്നും രണ്ടാമത്തെ വാക്യത്തിന്നു കളഞ്ച (കഞ്ചാവ്) മുതലായ ലഹരിസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കരുതെന്നും അർത്ഥമാണ്.

സ്വർഗ്ഗം സുഖമാണെന്നു സർവ്വജനങ്ങൾക്കും ബോദ്ധ്യമാവാം. പക്ഷേ ആ സ്വർഗ്ഗം സമ്പാദിച്ചാനുള്ള സാധനമേതാണെന്ന് അഖിലജനങ്ങൾക്കും അജ്ഞാതവിഷയമത്രേ.

അജ്ഞാതമായ സ്വർഗ്ഗസാധനത്തെ—സുഖകാരണത്തെ ജ്ഞാപിപ്പിക്കുവാണു മുൻകാണിച്ച വാക്യം ചെയ്തത്. ഇവിധവാക്യങ്ങൾക്കു വിധി എന്നു പേർ. അതായത് ഇന്നതു ചെയ്യണം—ഇടം കർത്തവ്യം—ഇന്നതു ചെയ്യരുത്—ഇടം അകർത്തവ്യം എന്നു പറയുന്ന വാക്യങ്ങളാണു വിധിനിഷേധങ്ങൾ.

സ്വർഗ്ഗം സുഖംതന്നെ. പക്ഷേ സ്വർഗ്ഗപ്രാപ്തിയുള്ള സാധനമായ യാഗം നടത്തണമെങ്കിൽ അനേക ദ്രവ്യവ്യയം, ഉപവാസം എന്നീ നഷ്ടകൃഷ്ടങ്ങൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ ദുഃഖമല്ലെ? ഉണ്ടാകുക എന്നൊരു സംശയം വരാം. എങ്കിലും അത് അതത്രസാരമല്ല. അദ്ധ്യയനകാലങ്ങളിൽ അധ്യേതാക്കൾക്കു അനേകദുഃഖങ്ങൾ അനുഭവഗോചരമാണെങ്കിലും അവ സാന്നിദ്ധ്യമായ ജ്ഞാനമോ ഉദ്യോഗലാഭമോ അപേക്ഷിച്ചു ആദ്യദുഃഖം വളരെ നിസ്സാരമാണല്ലോ. അതുപോലെ സ്വർഗ്ഗസുഖത്തെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ യാതീയദുഃഖം എത്രയോ നിസ്സാരമാണ്. “ക്ലേശഃഫലേനഹി പുനർഭവതാം വിധത്തേ” എന്നു കവിതല്പജകാളിദാസനും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ.

രണ്ടാമത്തേതു നിഷേധമാണ്. കളഞ്ച ഭക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് അത് ഇഷ്ടംതന്നെ. എന്നാൽ ഹിതമല്ല. വെള്ളം നിറഞ്ഞ കുടങ്ങളിൽ സസന്തോഷം ചാടിപ്പുള്ളിച്ചു തിമർക്കുന്ന ബാലന്മാരെ രക്ഷിതാക്കന്മാർ കണ്ടു ഉടൻ അതിൽനിന്നു അകറ്റുന്നതു സാധാരണമല്ലെ. കുട്ടികൾക്ക് അതു വിഹിതമല്ലല്ലോ. രല്ലാലം സുഖംനോക്കി മനുഷ്യർ അവിഹിതപദാർത്ഥങ്ങളായ ലഹരിസാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുകയും ബാലന്മാർ ആപദോന്മുഖമായ പ്രവൃത്തികളും

ചെയ്യുന്നു. വേദവും രക്ഷിതാക്കന്മാരും കാലന്തരത്തിൽ ദുഃഖകരമായ പ്രവർത്തിയാണ് ഇവർ ചെയ്യുന്നത് എന്നു ആലോചിച്ചിരിക്കുന്നത് അത് നിരോധിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ആപ്തവാർ പറയുന്നു: "മാതൃസഹസ്രേഭ്യോപി ഹിതൈഷണിശ്രുതി" (ആയിരം ജനനിമാരേക്കാൾ അധികം ഹിതം ഉപദേശിച്ചതെന്നു വേദം.)

വേദം, ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അവയുടെ പ്രമാണമാണ്.

വേദം മാത്രമല്ല ധർമ്മാധർമ്മങ്ങൾക്കു പ്രമാണം. സ്മൃതി, ആചാരം എന്ന രണ്ടു പ്രമാണകൂടിയുണ്ട്. വേദം അന്യായീനമോ ഇതാരാപേക്ഷിതമോ അല്ലാത്തതിനാൽ സ്വതന്ത്രമായി വിധിനിഷേധങ്ങളെ നടത്തുന്നു.

സ്മൃതിയാവട്ടേ വേദാപേക്ഷിതമാണ്. അതിരില്ലാത്ത വേദം മുഴുവനും അല്ലജ്ഞരായ നമ്മൾക്കു അറിവാൻ അസാദ്ധ്യമായിരിക്കയാൽ ദയാമൂർത്തികളായ ബ്രഹ്മീശ്വരന്മാർ വേദാർത്ഥം ഒർമ്മിച്ചെഴുതിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളത്രെ സ്മൃതികൾ. വേദവിരുദ്ധമായ വല്ല സ്മൃതിയുമുണ്ടെങ്കിൽ അതു പ്രമാണമായി തണിക്കാറില്ല. മുനിപുത്രവന്മാർ പറഞ്ഞതാണെങ്കിലും മനുഷ്യസഹജമായ പ്രമാണാദികൾ അനിവാര്യമാകയാൽ ആ സ്മൃതി അപ്രമാണംതന്നെ.

സ്മൃതിയേക്കാൾ ആചാരം ദൃഢ്വലമാകുന്നു.

സ്മൃത്യധീനമാണല്ലോ ആചാരം. പൂർവ്വികർ നടന്നതനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതാണ് ആചാരം—സഭാചാരം—ശിഷ്ടാചാരം. പണ്ടുള്ളവർ സ്മൃത്യർത്ഥം ആരാഞ്ഞിരുന്നു അതുപ്രകാരം നടന്നിരുന്നു. ആ പാരമ്പര്യം അനുസരിക്കുക. അവരും നൈസർഗ്ഗികമായ അസുയാദികൾ നിമിത്തം സ്മൃതിഭ്രഷ്ടമായ വല്ല ആചാരവും അനുഷ്ഠിക്കുന്നപക്ഷം അതും പ്രമാണമായി വിചാരിക്കാറില്ല.

മന്ത്രം, ബ്രാഹ്മണം എന്ന രണ്ടുതരത്തിൽ വേദത്തെ വിഭജിക്കാം. അതിൽ കർമ്മം (യാഗം) ചെയ്യുന്ന കാലത്തിൽ ഏതേതു സാധനങ്ങൾകൊണ്ടു ഏതേതു കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണമോ അതാതിനെ കാർമ്മപ്പെടുത്തുവാൻ ഉപയോഗമുള്ളവയാണ് മന്ത്രങ്ങൾ.

വിധി, അർത്ഥവാദം എന്ന രണ്ടുവിധത്തിലുണ്ട് ബ്രാഹ്മണം. ഇവിടെ പറഞ്ഞ വിധിശബ്ദത്തിന്നു മുൻപറഞ്ഞപോലെ കർത്തവ്യമാത്രം പറയുന്ന വാക്യമെന്നർത്ഥമല്ല. വിധിനിഷേധങ്ങൾക്കു പൊതുവേയുള്ള പദമാണ്. അതായതു പ്രവർത്തനാനിവർത്തനങ്ങളെ കാണിക്കുന്ന വാക്യമെന്നു സാരം.

പ്രവർത്തനാനിവർത്തനങ്ങളെ പറയാത്ത വാക്യം അർത്ഥവാദം. കർമ്മത്തേയും അതിന്നു വേണ്ടുന്ന സാധനസാമഗ്രികളേയും കണക്കിലധികം സ്തൂതിച്ചു അതിൽ മനുഷ്യന് "ആസക്തി—അഭിരുചി ഉണ്ടാക്കുകയും നിഷിദ്ധമായ കർമ്മങ്ങളെ അപോഹം നിന്ദിച്ചു അതിൽ ജനങ്ങൾക്കു വെറുപ്പു തോന്നിക്കുകയുമാണ്. അർത്ഥവാദം ചെയ്യുന്നതും. വിഹിതം അർത്ഥം അനുവദിതം ഇതി അർത്ഥവാദം (വിധിക്കപ്പെട്ട കാര്യത്തെ അനുവദിക്കുന്നതും.)

ഭേദനെ ഉദ്ദേശിച്ചു ദ്രവ്യത്വാനുമാണം യാതം. അതിനാൽ യാതാൻയോനത്തിന്നു ദ്രവ്യഭേദതകളുടെ ജ്ഞാനം അത്യാവശ്യമാകുന്നു ദ്രവ്യഭേദതകളെ ബോധിപ്പിക്കുന്ന അനേക വാക്യങ്ങൾ വേദത്തിലുണ്ട്. ആ വാക്യങ്ങളെ അനായാസേന അറിവാൻ ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ അവയ്ക്കു നിദ്ദേശിച്ച പാരിഭാഷികസംജ്ഞകളെ അവരും മനസ്സിലാക്കേണ്ടതത്രെ.

ഇനി അവയെ വിവരിക്കാം.

1. കർമ്മോല്പത്തിവാക്യം. 2. ഗുണവാക്യം.
3. ഫലവാക്യം. 4. ഫലായുഗ്ദ്ധവാക്യം.

5. സഗുണകർമ്മോല്പത്തിവാക്യം. ഇങ്ങനെ അഞ്ചു തരത്തിലാണു വിധിവാക്യങ്ങൾ.

1. കർമ്മമാത്രബോധകമായ വാക്യം കർമ്മോല്പത്തിവാക്യം "അഗ്നിഹോതും ജ്ഞാതീ" (അഗ്നിഹോത്രഹോമം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നുമാത്രം വിധിക്കുന്നു.)

2. വിഹിതമായ കർമ്മത്തിന്നു ഗുണംമാത്രം വിധിക്കുന്നതു ഗുണവാക്യം "ഭയംനാജ്ഞാതീ" പ്രഥമവാക്യത്താൽ വിഹിതമായ ഹോമത്തിന്നു ഭയിരൂപഗുണം (ദ്രവ്യം) മാത്രം വിധിക്കുന്നു. അന്യവാക്യങ്ങളാൽ വിഹിതമായതിനെ നിർദ്ദേശിച്ചു വിധിക്കുന്നതിന്നു ഉദ്ദേശ്യം എന്നു ചേർ. പ്രകൃതത്തിൽ "അഗ്നിഹോതും ജ്ഞാതീ" എന്ന വാക്യത്താൽ പ്രാപ്തമായ ഹോമത്തെ നിർദ്ദേശിച്ചു "ഭയംനാജ്ഞാതീ" എന്ന വാക്യം ഭയിരൂപഗുണം വിധിക്കുന്നതിനാൽ ഹോമം, ഉദ്ദേശ്യം എന്നും ഭയി, വിധേയം എന്നും പറയുന്നു. ഈ ഉദ്ദേശ്യവിധേയങ്ങൾക്കുതന്നെ ഓരോ നിമിത്താൽ അനുവാദം, പ്രധാനം. ഉപാഭേയം, ഗുണം എന്നും വ്യവഹരിക്കുന്നു.

ഇതരവാക്യത്താൽ പ്രാപ്തമായതിനെ വീണ്ടും പറയുന്നതിന്നു അനുവാദം മുഖ്യമായതിന്നു പ്രധാനം. പുരുഷപ്രയത്നത്തിന്നു വി

ജയമായതിനെ ഉപദേശം. അപ്രധാനമായതിനെതന്നെ എന്നി
പ്രകാരം വ്യവഹരിക്കുന്നു.

3. കർമ്മത്തിന്നു ഫലംമാത്രം വിധിക്കുന്നതു ഫലവാക്യം
“അഗ്നിഹോത്രം ജ്വഹിയാൽ സ്വർഗ്ഗകാമഃ”.

4. അന്യവാക്യം കൊണ്ടു പ്രാപ്തമായ കർമ്മത്തിനെ ആശ്ര
യിച്ചു ഏതനഫലത്തിനുവേണ്ടി തന്നെ വിധിക്കുന്നതു ഫലായ തു
ണവാക്യം “ദസ്തേന്ദ്രിയകാമസ്വജ്വഹിയാത്” (ഇന്ദ്രിയകാമൻദധി
രൂപഭവ്യംകൊണ്ടു ഹോമിക്കണം).

ഈ വിധിവാക്യങ്ങളെതന്നെ മറ്റൊരു പ്രകാരത്തിലും വിഭ
ജിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1 ഉല്പത്തിവിധി,	2 വിനിയോഗവിധി,
3 അധികാരവിധി,	4 ബ്രഹ്മോതവിധി.
“അഗ്നിഹോത്രം ജ്വഹോതി”	ഉല്പത്തിവിധി
“പ്രിഹിഭിജ്ജേത”	വിനിയോഗവിധി

“അഗ്നിഹോത്രം ജ്വഹിയാത് സ്വർഗ്ഗകാമഃ” അധികാരവിധി.
യാഗഹോമാദികൾ ചെയ്യുവാനുള്ള ദ്രവ്യഭേദതാദികളെ വിധിക്ക
ന്നതു വിനിയോഗവിധി.

കർമ്മോല്പത്തിവാക്യം = ഉല്പത്തിവിധി

തുണവാക്യം = വിനിയോഗവിധി

ഫലവാക്യം = അധികാരവിധി.

“അഗ്നിഹോത്രം ജ്വഹിയാത് സ്വർഗ്ഗകാമഃ” ഈ വാക്യത്തിൽ
അഗ്നിഹോത്രഹോമംകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗം സമ്പാദിക്കണം എന്നു വിധി
ച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്ങിനെയാണു് ഹോമംകൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗം സമ്പാദി
ക്കുക എന്നൊരു ചോദ്യം ഉണ്ടാകും. അതിന്നു ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ
“കഥം ഭാവകാംക്ഷി” എന്നു പറയുന്നു.

മഴകൊണ്ടു മരം മുറിക്കണം എന്നു പറഞ്ഞാൽ എങ്ങിനെ എ
ന്ന ആകാംക്ഷയ്ക്കു മഴ എടുത്തുയർത്തി മരത്തിന്മീതേ ഇടുക എന്നതു
പോലെ ഇവിടെയും “അഗ്നിപ്രണയതി”, അഗ്നിഷു സമീധ ആദ
ധാതി” എന്നീ അംഗവിധികൾകൊണ്ടു വിഹിതങ്ങളായ പ്രണയ
നം, സമീധധാനം, ആനയനം, ശോധനം മുതലായ അംഗങ്ങളാ

ൽ ഉണ്ടാവുന്ന ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടെ അഗ്നിഹോത്രഹോമം കൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗം നേടണം.

ഹോമത്താൽ സ്വർഗ്ഗം സമ്പാദിക്കണം എന്നതു യുക്തിവിരുദ്ധമത്രെ. ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ നശിക്കുന്ന കർമ്മത്താൽ ജന്മാന്തരത്തിൽ അനുഭവയോഗ്യമായ സ്വർഗ്ഗം എങ്ങിനെ സമ്പാദിക്കും കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ക്ഷണികങ്ങളാണല്ലോ. സ്വർഗ്ഗം കാലാന്തര ഭോഗ്യവസ്തുവുമാണ്. ആയതിനാൽ ഇതുകൂടെ കാര്യകാരണഭാവം അല്ലെങ്കിൽ സാധ്യസാധനഭാവം അനുപപന്നമല്ലെ? ശരി, വരട്ടെ.

ക്ഷണികങ്ങളായ കർമ്മങ്ങൾക്കു കാലാന്തരഭാവിയായ സ്വർഗ്ഗോല്പാദകത്വം ഉണ്ടെന്നു് ആപ്തമമായ വേദത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുകൊണ്ടു കർമ്മഫലങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേ ഫലസഹകാരിയായ വ്യാപാരത്തെ അല്ലെങ്കിൽ “അപൂർവ്വ”ത്തെ കല്പിക്കുന്നു.

പകൽ ഉഷ്ണകഴിക്കാത്ത ദേവദത്തൽ തടിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞാൽ അരോഗിയായ ദേവദത്തന്റെ സ്ഥൈര്യപുത്തിനു കാരണം അന്നമാണ്. അതു അവൻ പകൽ അനുഭവിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ രാത്രി തീച്ചിയായും അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നു് ഉപഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ ഇവിടേയും കർമ്മത്തിന്റേയും ഫലത്തിന്റേയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു വ്യാപാരം കല്പിക്കണം. ഇമ്മാതിരി സാക്ഷാൽ സാധനത്വമല്ല. ഈ “അപൂർവ്വ”ത്തെ “ഫലാപൂർവ്വം” എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നു. ഫലാപൂർവ്വസാധനത്വം അംഗവിശിഷ്ടമായ പ്രധാനത്തിന്നേ സംഭവിക്കൂ. എന്നെന്നാൽ പ്രധാനത്തിന്നു തന്നെ ഫലാപൂർവ്വസാധനത്വമുണ്ടെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഫലവും സിദ്ധിക്കുമല്ലോ. അപ്പോൾ അംഗങ്ങൾ അനാവിശ്വങ്ങളാണെന്നുവരും. അതുകൊണ്ടു അംഗവിശിഷ്ടപ്രധാനമാണ് ഫലാപൂർവ്വസാധനം എന്നു വിശദമായി. പ്രധാനത്തിനും സ്വർഗ്ഗത്തിനും മദ്ധ്യേ “അപൂർവ്വ” കല്പിച്ചുമാതിരി പ്രധാനത്തിനും അംഗങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യത്തിലും അംഗങ്ങൾക്കു പരസ്പരവും “അപൂർവ്വ” കല്പിക്കണം.

അദ്ധ്യാപകന്മാരോട് *

(പുത്തത്തു മേമേനോൻ)

I

അദ്ധ്യാപകന്മാരോട് ആജ്ഞാപിക്കുവാനല്ല അവരെ ഉപദേശിക്കുന്നതിനു തന്നെ ആകുന്നു അവകാരവും അധികാരവും? “പഠിപ്പിക്കുന്ന” അവരെ, “പഠിപ്പിക്കുവാൻ”, പഠിപ്പിന്റെ പടിപ്പുരക്കു പുറത്തു കടന്നിട്ടുള്ളവർ ആരെങ്കിലും പുറപ്പെടണം. ഗുരുവും, ഗുരുനാഥനും, കുരുക്കളും കുറുപ്പുമൊന്നുമല്ലാതെ, ടീച്ചറും, മാസ്റ്ററുമായിപ്പരിണമിച്ചിരിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ വാദ്ധ്യാന്മാർക്കു, ആ പേരു പറയുന്നതുതന്നെ ഏറക്കുറെ അനുചിതമായിരിക്കും. “വാദ്ധ്യാർ” എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ,—ചില പഴയ സമൂഹമരം വാദ്ധ്യാന്മാരുടെ ചിത്രം മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു—ഒരു നെററിച്ചുളിച്ചു, ചിലർക്കു, ചിലപ്പോഴുണ്ടാകാമെങ്കിലും, ആ പദത്തിൽ—വാദ്ധ്യാർ എന്നു വാക്കിൽ—വേദധ്വനി കലന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു, വേദവുമായി യാതൊരു ബന്ധമില്ലാത്തവരായ,—വെറും “മേമ്പൊടി”ക്കു പോലും വേദജ്ഞാനമില്ലാത്തവരായ—ഇന്നത്തെ വാദ്ധ്യാന്മാരെ—സ്കൂൾമാസ്റ്റർമാരെ—ആ പേരുകൊണ്ടു സംബോധനം ചെയ്യുന്നതിലുള്ള അനൗചിത്യത്തെ കുറിച്ചു സൂചിപ്പിച്ചത്. അദ്ധ്യാപകശബ്ദത്തിലും, അദ്ധ്യാത്മികാർത്ഥസ്സർവ്വത്വമുള്ളതിനെ ഭയന്നിട്ടായിരിക്കണം, അവരെക്കൊ “ടീച്ചേർസ്” ആയി, വർഗ്ഗം തിരിഞ്ഞു മാറിനില്ക്കുന്നത്. വണ്ണഭേദവും, വർഗ്ഗവ്യത്യാസവും വളരെയധികമുള്ള ഒരു വലിയ ലോകം തന്നെ ഇന്ന് അവർക്കുണ്ട്. ബോർഡ് സ്കൂൾ, മാനേജ്‌മെന്റ് സ്കൂൾ, ഗേൾസ് സ്കൂൾ, ബോയിസ് സ്കൂൾ, ട്രെയിനിംഗ് സ്കൂൾ, എലിമെന്ററി സ്കൂൾ, ഹയർ എലിമെന്ററി സ്കൂൾ, സെക്കണ്ടറി സ്കൂൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥിതിഗതികൾക്കനുസരിച്ചു, ടീച്ചേർസിന്റെ ജാതിയും, പ്രാതിയും വേരനങ്ങളും, വേദനകളും, ആദർശങ്ങളും, അനുഭവങ്ങളും, വിവിധങ്ങളും വ്യത്യസ്തങ്ങളുമായിരിക്കുന്നു. എല്ലാ

* കൊല്ലങ്കോടും കൊട്ടവായുരും വെച്ച് ശ്രീ. മേനോൻ ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ, അദ്ധ്യാപകന്മാരെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഭാഗത്തിന്റെ വിശദരൂപം.

വർഷംകൂടി പൊതുവിലുള്ളതു സംതുപ്പിക്കുവാനും സമരസന്നദ്ധതയുമാകുന്നു. വാല്യന്മാരോടു വല്ലതും പറയാനുള്ള എന്റെ അവകാശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം, എന്റെ രക്ഷകർത്തൃത്വത്തിലുള്ള എന്താനും കട്ടികൾക്കും, അവർ വാല്യന്മാരായിരിക്കുന്നതുമാത്രമാകുന്നു.

അഭിവന്ദ്യരായ അദ്ധ്യാപകന്മാരെ! ആദരാധികൃതകൊണ്ടു് മാത്രം, അല്പം ചിലതു നിങ്ങളോടു പറയുവാൻ പുറപ്പെടുകയാണ്. അതു നിങ്ങൾക്കു് ആശ്വാസവും, ആവേശവും അരുളുമെന്നാണു് ഞാൻ ആശിക്കുന്നതു്. അനുസരിച്ചില്ലെങ്കിലും, അവഹേളിക്കരുതെന്നു് അപേക്ഷിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ആളെണ്ണം നോക്കുമ്പോൾ, നിങ്ങളുടെ “പട്ടാളം”, വളരെ വലിയതാണു്. എന്നാൽ നിഗ്രഹമല്ല, അനുഗ്രഹമാണു, സംഗ്രഹമാണു, നിങ്ങളുടെ ദൈവോദികപരിപാടി. മുത്തവരോടോ, മുരടിച്ചവരോടോ അല്പ നിങ്ങൾക്കു പെരുമാറേണ്ടതു്. കസുമപ്രായക്കാരായ കുട്ടികളോടാണു; മുതിർന്നവരോടോ, ഉയർന്നവരോടോ അല്പ, വളരെ വരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളോടാണു്; എല്ലാം അറിയാമെന്നു നടിക്കുന്ന “എമ്മെല്ലേ” മാതോടല്ല, ഒന്നുമറിയാത്ത, കാമനക്ഷന്തങ്ങളോടാണു; രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭരണപ്പരക്കത്തു, വേലിപൊളിച്ചും, കാടുമാറിയും, കാവകത്തുകൂടിയും, കയറിക്കൂടിയിട്ടുള്ള അധികാരക്കൊതിയന്മാരോടല്ല, സ്വതന്ത്രഭാരതത്തിന്റെ ഭാവിഭാവുകത്തിന്നു ഏകാന്തയുക്കാരായിത്തീരുന്ന വിശുദ്ധവിനിർമ്മിതപ്രദയകോരങ്ങളോടാണു; ഭൂതകാലമഹിമയെ മായ്ക്കാതെയും, മറക്കാനേയും മാതൃഭൂമിയെ സംപുഷ്ടിയും, സംതുപ്പിയുമാക്കാനിരിക്കുന്ന ഭാവിപെരുന്മാരോടാണു്. അത്രയും നിങ്ങളറിഞ്ഞാൽ, ആലോചിച്ചാൽ, വിസ്മരിക്കാതിരുന്നാൽ, നിങ്ങളുടെ പ്രദയങ്ങളിൽ ശാന്തിയും, പ്രവൃത്തികളിൽ സൗന്ദര്യവും അനുഭവങ്ങളിൽ സന്തുഷ്ടിയും സമ്പൂർണ്ണമാവും.

നിങ്ങളുടെ അവശതകളും, അസൗകര്യങ്ങളും, പ്രതിഫലക്കുറവും പ്രോത്സാഹനരാഹിത്യങ്ങളും ഒന്നും ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. വിട്ടുകളയുന്നില്ല. അവയെക്കുറിച്ചു എന്നെപ്പോലെ അത്രയും രഹസ്യപൂർവ്വം വീക്ഷിക്കുന്നവർ മുരുകമായിരിക്കും. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഞാൻ, മറ്റു കാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നു മനസ്സിരുത്തട്ടെ. ഒരു പതിനഞ്ചു വയസ്സിനു താഴെയുള്ള, ബാലികബാലന്മാരെല്ലാം, ഭാരതത്തിലെ ബാല്യസമ്പത്തു മുഴുവനും, നിങ്ങളുടെ കൈപ്പടങ്ങളിലാണു, രൂപം കൊള്ളുവാനും ഭാവം ഉറയ്ക്കുവാനും വിഹരിക്കുന്നതു വിശ്രമിക്കുന്നതു. അവരെ നിങ്ങൾ, എങ്ങിനെ

രൂപപ്പെടുത്തുകയും, ഭാവപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നുവോ, അതനുസരിച്ചിരിക്കും, ഭാവിക്കാരതത്തിന്റെ നിലയും, നിലക്കേടും, വിലയും, വിലക്കേടും. കൊച്ചുവിദ്യാർത്ഥികളെ, യഥേഷ്ടം രൂപപ്പെടുത്താവുന്ന, നന്നെത്ത മണ്ണുരളകളായി, ചില ചിന്തകന്മാർ, ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പണിക്കാരന്റെ പാണിമുദ്രകൾ പോലും, പതിയത്തക്കവിധം, അവ, സ്തിശ്ലാക്കൾ മാത്രമല്ല, മുശ്ലാക്കൾ കൂടിയാകുന്നു. മണ്ണുരളകളെക്കൊണ്ടു യഥേഷ്ടം, ചട്ടികലങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന കുംഭാരന്മാർക്കു, നമ്മുടെ നാട്ടിൽ, “കൊരവന്മാർ” എന്നൊരു വസ്തുനാമകൂടി, പറഞ്ഞുവരാറുള്ളതുകൊണ്ടു, സർക്കാർ അധികാരികൾ നിങ്ങളെ, ആകാരണം കാണിച്ചു, “കുരവന്മാരാ”ക്കി പുറംതള്ളിയിരിക്കുകയാണെന്നു, അനുഭവപ്പെടാത്ത, തിരസ്കൃത നിവേദനങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ, നിങ്ങൾ അരിശം കൊള്ളുന്നുണ്ടായിരിക്കും ! അതു്, അവരുടെ അനവധാനതയാണു്. അസഹനീയമായ ആലോചനക്കുറവാണ്. ഒന്നാമതു്, ചട്ടികലങ്ങളാണു്, ഇന്ത്യയിലെ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെയും, നിത്യോപയോഗസാധനങ്ങൾ. രണ്ടാമതു്, പ്രപഞ്ചകുത്താവായ ബ്രഹ്മാവാണ്, കുരവന്മാരുടെ കൂടസ്ഥനും, കലഭൈവവും. അതുകൊണ്ടു്, ആ സ്ഥാന ഭാനകായ്ക്കു് പരിഭവം തോന്നാതെ, പരിതോഷംപൂണ്ടുകൊണ്ടു, പൂർവാധികം, കർത്തവ്യനിരതരാകുകയാണു വേണ്ടതു് !

മറ്റു പലതിന്നും, വേറെ പലക്കും, അമിതമായും, അനാവശ്യമായും, പലപ്പോഴും വെറും അഹങ്കാരപ്രകടനത്തിന്നായും, വമ്പിച്ചു, പണച്ചിലവുകൾ ചെയ്യുന്ന ഗവണ്മണ്ടുകൾ, ഒരിക്കലും നീട്ടിവെക്കുവാനോ, നിർത്തിവെക്കുവാനോ വയ്യാത്തതും; പ്രാധാന്യതയും, പ്രഥമസ്ഥാനവും അർഹിക്കുന്നതുമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ആദ്യ കാലഘട്ടത്തെക്കുറിച്ചു, കാഴ്ചയൊന്നും ചിന്തിക്കുന്നതുപോലുമില്ലെന്നുതോന്നും, പ്രൈമറി, സെക്കണ്ടറി വിദ്യാലയങ്ങളുടെ വിരളതയും, ഉള്ളവയുടെ ഭയനീയാവസ്ഥയും, അവയിലെ അദ്ധ്യാപികാദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ നരകജീവിതവും പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളുടെ പുറപ്പാടും കണ്ടാൽ ! ആദരാന്യൂഷങ്ങൾ, അങ്ങേ അററത്തോളം അധിപതിച്ചുപോയ ഒരു വകുപ്പായിത്തീർന്നതുകൊണ്ടു, അന്യോന്യയങ്ങളും, അന്യുതരകളിൽ പ്രവേശനവും ഇല്ലാത്തവരായ ഒരുതരം, “അധഃകൃത”രാണ്, പ്രായേണ “ടീച്ചിംഗ് പട്ടാളത്തിൽ” ചേർപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളെന്നു, പറയേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നതിൽ വ്യസനിക്കുന്നു. പഠിപ്പിക്കുന്നതു, പഠിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ക്ലേശഭൂയിഷ്ടവും, ശ്രമസാദ്ധ്യവുമാ

ഞാനുള്ള ബോധമില്ലാതെ, ശാന്തമായ മനസ്സും, ക്ഷമാപൂർണ്ണമായ പെരുമാറ്റവും, സ്നേഹമനുഭവമായ ഹൃദയവും, ഈ വകുപ്പിൽ, അറിവിനെക്കാൾ അധികം ആവശ്യമായ പ്രവണതകളാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാതെ, ഏറെനടക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ ഭൂമുഖപക്ഷങ്ങളായ ഫലാനുഭവങ്ങളെ പരിഗണിക്കാതെ, പലരും തല്ലാലനിവൃത്തിക്കായും, “ഇരുന്നിട്ടു കാലുനീട്ടാം” എന്ന നയം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടും, തങ്ങൾക്കു തീരെ യോജിക്കാത്തതായ “ടീച്ചർ വേല”ക്കു, വലിഞ്ഞു കയറാറുണ്ടെന്നുള്ളതും നിങ്ങൾ തീരെ നിഷേധിക്കുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള സകല സൗകര്യങ്ങളും, ഏതൊരു പൌരസമൂഹത്തിലുമുണ്ടായിരിക്കുമാറ്, ആ വകുപ്പിനെ, കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതാണു, ഗവർണ്മെന്റിന്റെ സുനിശ്ചിതനയമെന്നും, ഇതിന്റെ കേന്ദ്രത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസമന്ത്രിതന്നെ, ഒരു പ്രക്ഷേപണിപ്രസംഗത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകേട്ടു. എന്നാൽ, ആ വകുപ്പിനെപ്പോലെ, ഇതു അനാഥമായും, അനാദരിക്കപ്പെട്ടും കിടക്കുന്ന ഒരു വകുപ്പും വേറെ ഇല്ലതാനും. അശുഭയും, അസംതുഷ്ടിയും, അടുത്തകാലത്തുവെച്ചു് അക്രമ വാസനാപോലും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഒരു “തരത്തുഭൂമി”യായിട്ടാണ്, അതിന്റെ കിടപ്പ്! “സ്ട്രൈക്കിംഗ്”നും, സത്യാഗ്രഹത്തിനും, നിരാഹാരവ്രതത്തിനും, നിരന്തരകൊണ്ടുള്ള പ്രതിഷേധപ്രകടനങ്ങൾക്കും, അദ്ധ്യാപകസംഘടനകൾ, സന്നദ്ധമാകുന്നതായ കാഴ്ച, കണ്ണും കരളുമുള്ളവരെ, കരയിപ്പിക്കാതെയും, വ്യസനിപ്പിക്കാതെയുമിരിക്കയില്ല. ആ ഭൂമിയിലൂടെ ഭരണതയെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുവാനല്ലാതെ, അതിന്റെ ന്യായാന്യായങ്ങളെ വിശദീകരിക്കാനായിട്ടല്ല, ഇത്രയും പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ, എത്രയൊക്കെ ന്യായീകരിക്കാവുന്നതും, ആവശ്യമായിരിക്കാവുന്നതുമായിരുന്നാലും, ഭാവിപൌരന്മാർക്കു മാതൃകയും, പാരമ്പര്യവും സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ചുമതലപ്പെട്ട അദ്ധ്യാപകലോകം, ഒരിക്കലും, അപ്രകാരമുള്ള പ്രകടന പ്രേമബലമാകരുതെന്നാകുന്നു, എന്റെ ദുഃഖഭീഷണിയും.

കോളേജുകളിലെ “പ്രൊഫസ്സർ”മാരുടെ നേക്കു കാണിക്കുന്നതിൽ തുലോം കൂടുതലായ, ദയാഭാഷിണ്യോദികളും, സഹായാശുപ്താദികളും അധികൃതന്മാർ പ്രൈമറി സെക്കണ്ടറി സ്കൂൾ ടീച്ചർമാരുടെ നേക്കു പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും, അനുഭവപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. മിക്കവാറും പ്രായപൂർത്തിയോടുകൂടിയും ഒരു പത്തുകൊല്ലത്തെയെങ്കിലും അദ്ധ്യയനത്തിനനുരോഷവും നൈസാഗ്ദികങ്ങളായ വാസനാദികളുടെ വിശദീകരണം സാധിച്ചതിൽ പിന്നീടും

ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടി കോളേജുകളിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ ഏറക്കുറ തങ്കാൽ സിദ്ധിക്കു സ്വയം പ്രയത്നിക്കുന്നതിന്നു പ്രാപ്തമാകും, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും മേൽനോട്ടങ്ങളും മാത്രം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളവരുമാകുന്നു. എന്നാൽ, അവരെ അപ്രകാരമുള്ളവരാക്കുന്ന ഭാരവും ചുമതലയും വഹിക്കുന്ന ടീച്ചർമാർ അവരുടെ കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിൽ നിഷ്ഠാരത്നമാകും നിർമ്മലമാനസന്മാരുമായിരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അടിയും മുകളും ഒരുപോലെ “ശുദ്ധശുദ്ധ്യ”മായിപ്പോകുന്നതാകുന്നു. “എണ്ണുംകൂടതൽ” ഒരു കാരണമായിപ്പറഞ്ഞു, ടീച്ചർമാരെ അവഗണിക്കുന്നതിന്നും അർത്ഥമില്ല; ടീച്ചർമാരുടെ ശിഷ്യനങ്ങളുടെ എന്തുവും, അതുപോലെത്തന്നെ “വണ്ണ”മുള്ളതും കോളേജുകാരോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തിയാൽ അജഗജാന്തരമുള്ളതുമാകുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും പ്രൈമറി ടീച്ചർമാരെ “വൈറനൻബസ്സ്” (മലകൊടുത്തു വളർത്തുവാൻ നിശ്ചയിക്കപ്പെടുന്ന ആയുധമാർ) എന്നു കരുതണതാകുന്നു. കുട്ടികൾ ആരോഗ്യവും ആയുസ്സും മാത്രമല്ല, ഭാവിയിലെ മാനസിക ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രവണതകൾ എല്ലാംതന്നെയും അനോട്ടക്കാരത്തിയെ ആശ്രയിച്ചാണ് നില്ക്കുന്നത്. അതുപോലെത്തന്നെ അഞ്ചും ആറും വയസ്സുള്ളപ്പോൾ സ്കൂളിൽ ചെന്നു കൂടുന്ന കുട്ടി പ്രൈമറി കഴിഞ്ഞു പുറത്തു കടക്കുന്നതോടുകൂടി അവന്റെ ഭാവിയുടെ കളം വരക്കൽ അവനറിയാതെത്തന്നെ നിർവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കും; അതുകൊണ്ട് ഏറ്റവും ശ്രദ്ധയോടും വിവേകത്തോടും കൂടിവേണം പ്രൈമറി ടീച്ചർമാരുടെ നിയമനം. അവരുടെ മാനസികമായ ആരോഗ്യാദികളിൽ നല്ല നിഷ്ഠയ്ക്കു ചെലുത്തുകയും വേണം. സെക്കണ്ടറി കാര്യവും ഇതിൽനിന്നും അധികം വ്യത്യസ്തമല്ല.

II

അദ്ധ്യാപകന്മാരോട്, അവരുടെ സ്വന്തങ്ങളായ സന്താപാദികളെ തല്പാലത്തക്കു മാറിവെച്ചുകൊണ്ട് അവരും ആവശ്യമായ ചില കാര്യങ്ങൾ പറയുവാനാണല്ലോ, ഞാൻ ആരംഭിച്ചത്. അതിന്നിടക്കു നിങ്ങളുടെ ജ്ഞാനത്തെ ചുറ്റുപാടുകളേയും ഒരു വിഹതവീക്ഷണം നടത്തി എന്നേ ഉള്ളൂ. നിങ്ങളോടു പറയുവാനുദ്ദേശിച്ചിവിഷയങ്ങളെത്തന്നെ ഇനി പരാമർശിക്കട്ടെ. പലതും നിങ്ങളോടു പറയുവാനുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ അതി പ്രധാനങ്ങളെന്നു തോന്നുന്ന നാലു സംഗതികളാണു നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്തുവാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

ഒന്നാമതായി നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ സ്വരൂപാഭി
കർഷം ഉദ്ദേശാദർശികൾക്കുതന്നെയും നാം സ്വതന്ത്രരായതോ
ടുകൂടി വലുതായ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്കൂളിൽ ചേർന്നു
പഠിച്ച് പാസ്സും ഡിഗ്രിയും സമ്പാദിച്ച സർക്കാർജ്ഞാപനത്തിൽ പ്ര
വേശിച്ച മാനുഷനായും ധനാധുനായും കഴിഞ്ഞു പെൻഷൻപറ്റി
സുഖമായി സ്വകുടുംബങ്ങളോടുകൂടി കഴിഞ്ഞുകൂടുക എന്ന
തായിരുന്നു—അതു മാത്രമായിരുന്നു— ബ്രിട്ടന്റെ ഭരണകാ
ലത്തു വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ നമ്മുടെ ആഗ്രഹവും ഉദ്ദേശവും.
അന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസമുറകളും തദനുസാരങ്ങളായിരുന്നു. പഠി
ച്ചിട്ടുവെക്കേ അന്തസ്സം ആഭിജാത്യവും നടിച്ച് പൊതുജനങ്ങളിൽ
നിന്ന് അധികം ഉയർന്നു നിന്നിരുന്ന ഒരു അനുഗ്രഹീതവർഗ്ഗക്കാരാ
യിരുന്നു. അവർക്കും സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന
അകലിച്ച വിസ്തൃതവും അതാധവുമായിരുന്നു. രാജ്യത്തിന്റെ
സാമൂഹികവും സാമാന്യവുമായ സമുൽക്കണ്ഠിതത്വം അതൊരു സ
ഹായകവുമായിരുന്നില്ല! ആ സമ്പ്രദായം ഇന്നു തീരെ മാറിയിരി
ക്കുന്നു. ഉദ്യോഗത്തിന്നു വേണ്ടിയുള്ള പഠിപ്പും പഠിച്ചവരുടെ അഗ
മ്യതയും “ഡിഗ്രി”കളോടുള്ള അമിതാഭരവും എല്ലാവർക്കും ഉദ്യോഗം
കിട്ടുമെന്ന മോഹവും “ഇങ്ങിനിവരാതെപ്പറ്റം” പമ്പകടന്നു കഴിഞ്ഞി
രിക്കുന്നു. സ്വഭാവസംസ്കരണം, സേവനസന്നദ്ധത, പൊതുജനക്ഷേ
മതല്പരത, ഉന്നതാദർശങ്ങളോടു കൂടിയ ലക്ഷ്യജീവിതം, സാമാന്യ
മായ ജ്ഞാനസമ്പാദനം, രാജ്യോന്നതിക്കു വേണ്ടിയുള്ള കാര്യക്ഷമ
ത, ഇവയാണിന്നത്തെ ആവശ്യങ്ങളും ആദർശങ്ങളും. നാട്ടുപുറങ്ങ
ളിലേക്കിറങ്ങി, നാട്ടുകാരോടുകൂടി, തോളോടുതോളു ചേർന്ന്, അവ
രുടെ ജീവിതത്തോടു അലിഞ്ഞുചേർന്നു പ്രവൃത്തിച്ച് അവർക്കും, ത
ങ്ങൾക്കും, നാട്ടിന്റേ ഓരോരുത്തർക്കും, സകലവിധ സമുന്നതിയും, സമ്പാ
ദിക്കുവാൻ സന്നദ്ധരും, സഹനശക്തിയും, സാമാന്യജ്ഞാനവുമുള്ള
പൗരോഹിത്യയുടെ സൃഷ്ടിയാണിന്നത്തെ, വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പര
മലക്ഷ്യം. നമ്മുടെ “പ്രയിംമിനിസ്റ്റർ ശ്രീ. നെഹറു”വും, മറ്റും,
ദിവാനിനും, ആ ലക്ഷ്യത്തെ ഉയർത്തിക്കാണിക്കുകയും, വിടർത്തി
പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു മിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വമ്പിച്ച മാ
റ്റത്തെ കുറിച്ചും, അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ കുറിച്ചും, അക്കാ
ര്യത്തിൽ അദ്ധ്യാപകന്മാർ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതായ പങ്കിനെ കുറിച്ചും,
നിങ്ങൾ, രാജ്യസ്നേഹത്തോടും, കർത്തവ്യബോധത്തോടുംകൂടി, ഗാ
ഢമായി ചിന്തിക്കണമെന്നാണ്, ആദ്യമായി എനിക്കു നിങ്ങളോടു

പറയുവാൻ ഉള്ളത്.

രണ്ടാമത്, ഇന്നത്തെ തലമുറക്കാരായ കൊച്ചു പൈതങ്ങളുടെ മാനസിക പ്രവണതകളും, ബുദ്ധി കൂർമ്മതയും, പണ്ടത്തെക്കാൾ വളരെയധികം വികസിതങ്ങളാണെന്നും, എനിക്കുള്ള അഭിപ്രായത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള, ഒരു താക്കീതാണു നിങ്ങൾക്കു നൽകുവാനുള്ളത്. ഇപ്പോഴത്തെ ശിശുക്കളെ, എങ്ങിനെയാണ് എളുപ്പത്തിൽ പഠിപ്പിക്കുക എന്നു വാചാരിച്ചു വലയുന്നവരാണ്, അധികൃതന്മാരെങ്കിലും, കിണ്ടർഗാട്ട്നോ, മോണ്ടിസോറിയോ, ചിത്രപ്രദർശനമോ, എതായാലാണ് കട്ടികൾ എളുപ്പത്തിൽ ഓരോന്നു പഠിക്കുക എന്നറിയാതെ പരിഭ്രമിക്കുന്നവരാണ് അവരെങ്കിലും, ശിശുക്കൾക്കു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പാഠപദ്ധതികൾ കണ്ടാൽ അവരെക്കെ, തങ്ങളുടെ ശിശുപ്രായകാലത്തിലേക്കു അഭിവൃദ്ധിയും, ഗ്രഹണശക്തിയും കുറഞ്ഞുപോയവരായിപ്പോയെന്നും അവർ വ്യസനിക്കുന്നതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, എന്റെ, സ്വന്തം അഭിപ്രായത്തിലും അനുഭവത്തിലും സംഗതികൾ നേരെ മറിച്ചാകുന്നു. പണ്ടില്ലാതിരുന്ന ബുദ്ധി കൂർമ്മതയും, സൂക്ഷ്മാവലോകപടുതയും, ഇന്നത്തെ കട്ടികൾക്കു, വളരെ കൂടുതലുണ്ടെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നിട്ടുള്ളത്. രണ്ടാമുണ്ടു വയസ്സുള്ളപ്പോൾതന്നെ, നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ശിശുക്കൾ, പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പല പ്രവണതകളും, ചെയ്യുന്ന പല ചോദ്യങ്ങളും, ധരിച്ചു കഴിയുന്ന പല കാര്യങ്ങളും, അര നൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന അത്തരം കട്ടികൾക്കു, അപ്രാപ്യങ്ങളായിരുന്നു എന്നു ശിശുക്കളെക്കുറിച്ച് പരിശോധിച്ചിട്ടുള്ളവരെക്കെ സമ്മതിക്കുമെന്നാണ്, എന്റെ വിശ്വാസം. ഹരിശ്രീ മുതലാരംഭിച്ച പണ്ഡിതസാമ്രജ്യ മന്മാരും, വിവിധവിഷയങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധ വിദഗ്ദ്ധന്മാരുമായിട്ടുള്ള നമ്മുടെ നാട്ടിൽ, ഇന്നിപ്പോൾ പട്ടിയേയും പൂച്ചയേയും കാണിച്ചു കൊണ്ടുവേണമത്രെ വിദഗ്ദ്ധരും! ഹരിശ്രീ പോയുതാടുകൂടി, വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽനിന്നും, ഹരിമാത്രമല്ല, ശ്രീയും പുറത്തു പോയിരിക്കുന്നു. നാം പഠിച്ചുമാതിരിയൊന്നും പഠിക്കുവാനുള്ള യോഗ്യത നമ്മുടെ സന്താനങ്ങൾക്കില്ലെങ്കിൽ അതിനുള്ള കുറവ് പേറേണ്ടതു നാംതന്നെയാകുന്നു. തന്നിമിത്തം എലിമെൻററി, പ്രൈമറി, വിദ്യാലയങ്ങളിലെ ടീച്ചർമാർക്കുള്ള ഭാരവും ചുമതലയും, പ്രത്യേകിച്ചും, പ്രയാസമേറിയതാകുന്നു. ഛായാഗ്രഹണയന്ത്രത്തിന്റെ ലോലതയും, ഗ്രഹണവേഗതയും, സ്ഥിരതയും കൂടിയ ശിശുഹൃദയങ്ങളു

ടെ മുഖിലാണ്; നിങ്ങൾ നില്ക്കുന്നതെന്ന് ഒരിക്കലും മറക്കാതിരിക്കണം. ഒന്നും അറിയാത്തവരും, അറിവാനുവാത്തവരുമാണ്, ആ “പററുവാൻ” എന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പോകരുത്. ഓരോരുത്തനും അവനവന്റെതായ പൂർണ്ണസ്വത്തുക്കളോടുകൂടി—വാസനാസഞ്ചയത്തോടുകൂടി—ജീവിതവ്യാപാരത്തിനു വീണ്ടും വന്നിറങ്ങിയിരിക്കയാണെന്നുള്ള പരമതത്വം ഒരിക്കലും മറക്കാതിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. തളിരുകളും പുഷ്പങ്ങളുമാണു നിങ്ങളുടെ മുഖിലിരിക്കുന്നവർ. അവ പൂജക്കുളുവയാണ്. ഭക്തിഗ്രന്ഥാഭികളോടുകൂടിയ ജഗദീശപരപൂജക്കും, മാതൃപൂജക്കും ദേവിയുടെ പാദപൂജക്കും. ആ പൂജയിലാണ് ഫലപ്രാപ്തി.

ഇനിയൊന്നു പറയാനുള്ളതു, നിങ്ങൾക്ക് അല്പവും തൃപ്തികരമായിരിക്കില്ലെന്ന്; എനിക്കറിയാമെങ്കിലും, വളരെ സാരമായ ഒരു കാര്യമാണെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു, ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെ പരിഗണിക്കാതെയും പറയുന്നു. നിങ്ങളിൽ പരക്കെ ഒരു തൊഴിലാളിമനസ്ഥിതി കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. എന്നുവെച്ചാൽ, ആ കൂലിക്ക് ഈ പണി മതി എന്നു ഭാവവും, “പണി എങ്ങിനെയിരുന്നാലും, കൂലി കിട്ടണം—അതു കൂടിക്കൂടി കിട്ടണം”. എന്നു വിചാരവും! തൊട്ടുപിടിച്ചു നേരം കളയണം, എന്നല്ലാതെ, ഇന്നത്തെ തൊഴിലാളികൾക്കൊരു ചിന്തയുമില്ല. അതോടുകൂടി, അവരുടെ നിലയും, പ്രവൃത്തിയുടെ കഥയും പരക്കെപ്പിടിച്ചുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രിയപ്പെട്ട അദ്ധ്യാപകന്മാരെ! നിങ്ങൾ അത്തരം തൊഴിലാളികളാവരുത്. “യല്ലഭസേനിജ കർമ്മോപാത്തം, വിത്തം തേനവിനോ ഭയചിത്തം” എന്നതായിരിക്കണം നിങ്ങളുടെ മനഃസ്ഥിതി. വേതനം പോരെങ്കിൽ, വേല വേണ്ടെന്നുവെക്കുന്നതിൽ ഒരു തെറ്റുമില്ല, ന്യായക്കേടുമില്ല, ധർമ്മലോപവുമില്ല. എന്നാൽ കിട്ടുന്നതോ, കിട്ടിയതോ പോരെന്നുവെച്ചു കണ്ഠവ്യവിമുഖരും, പ്രവൃത്തിയിൽ അഗ്രജനമാകുന്നവർ, അധർമ്മാചാരന്മാരും, അപരാധികളും, ആത്മവഞ്ചകന്മാരും ആയിരിക്കും! നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ, അതിന്നുപുറമെ, ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവിയിലെ മുഴുവൻ കെടുത്തുക എന്ന മഹാപാപം കൂടിയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്! രാജ്യത്തിന്റെ പൊരായ്മയെ പരിഗണിക്കാതെ, അതിനെ പ്രവൃത്തിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ മലിനപ്പെടുത്തുവാൻ അനുവദിക്കാതെ, കൂടുതൽ എടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമായി കണ്ഠവ്യലോപത്തെ സ്വീകരിക്കാതെ, നിങ്ങൾ അദ്ധ്യാപകന്മാരായിരിക്കുന്നോടത്തോളം കാലം, ആത്മതത്വയോടുകൂടി, നിങ്ങളുടെ

കഴിവിന്റെ അറത്തൊളം, പ്രവൃത്തിക്കണമെന്നാണന്റെ അഭിപ്രായവും, ഉപദേശവും. കൂലിക്കാർ മുതൽ, മന്ത്രിപുംഗവന്മാർ വരെ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതും, ആദരിക്കേണ്ടതുമായ ഒരു തത്വമാണിത്. അതിന്റെ വിസ്മൃതിയാണിന്ന്, ഇന്ത്യക്കു സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ആപത്തെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

നാലാമതായി നിങ്ങളെ ഉൽബോധിപ്പിക്കാനുള്ളതു നിങ്ങളുടെ അരിശവും അതുപ്ലിയും അല്പംപോലും ശിശുക്കളായ ശിഷ്യനാണെന്നും അറിയുവാൻ അവസരമുണ്ടാക്കിപ്പോകരുതെന്നാണ്. സ്വയംകൃതങ്ങളും അധികൃതന്മാരുടെ അന്ധതയാലും അഹങ്കാരത്താലും വന്നുചേർന്നവയും വിധിവൈചര്യമെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടാവുന്നതായും ആയ അനേകം സങ്കടങ്ങൾ നൈരാശ്യങ്ങൾ ഇരുഷ്യാകാരണങ്ങൾ നിങ്ങളിൽ പലകുറവുണ്ടാവാം. എന്നാൽ അതിൽ ഒന്നിനുപോലും ഒട്ടെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ ആ കൊച്ചുശിഷ്യന്മാർ ഉത്തരവാദികളല്ല. ഒന്നുപോലും അവർ വിചാരിച്ചാൽ പരിഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതുമല്ല ആ സ്ഥിതിക്കു നിഷ്കളങ്കഹൃദയന്മാരായി, ഉന്മേഷവദനന്മാരായി, ഉത്സാഹഭരിതന്മാരായി ടീച്ചറുടെ ആഗമനം പ്രതീക്ഷിച്ചു പൂർവ്വാനുഭവങ്ങളോടെ പരിലസിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ നേരെ നിങ്ങളുടെ മനഃശോഭത്തിന്റെ കണികപോലും കാണിക്കുന്നതു കഷ്ടത കഷ്ടതയായിരിക്കും. അവർ കാണുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതും അവർക്ക് ആവശ്യമുള്ളതും, സ്നേഹമനുഭവമായ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടിയ ഗുരുനാമമുഖങ്ങളെയാണ്. ജീവിതത്തിന്റെ ദുരന്താനുഭവങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത പിഞ്ചുഹൃദയങ്ങളിൽ, അവയുടെ നിഴൽപോലും ബാധിക്കുവാൻ, നിങ്ങൾ, ഒരിക്കലും, കാരണക്കാരാകരുത്. “അങ്ങാടിയിൽ തോററാൽ അമ്മയോട്” എന്ന നയം നിങ്ങളാരും ക്ലാസ്സിൽ കാണിക്കരുതെന്നു താല്പര്യം. പ്രസന്നവദനരായി പ്രബലമതികളായി, ഉല്ലാസഹൃദയരായി, സ്നേഹവാത്സല്യമുത്സുകികളായി വേണം, ക്ലാസ്സിൽ കയറുവാനും, കുട്ടികളോടു പെരുമാറുവാനും. അല്ലാത്തപക്ഷം, നിങ്ങൾ പരാജയമടയുന്നതിന്നുപുറമെ, അവർക്കു നിങ്ങളോടുള്ള ഭക്തിബഹുമാനാദികൾ നഷ്ടപ്പെടുകയും, ലോകത്തെത്തന്നെ അവർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പോകുകയും ചെയ്യും. അവരുടെ ശുഭാപ്തിവിശ്വാസവും, സന്തോഷവും അവയുടെ അങ്കുരാവസ്ഥയിൽതന്നെ, പാടെ നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞ മഹാപരാധത്തിന്നു, നിങ്ങൾ പാത്രമാകുകയും ചെയ്യും! എന്റെ ഇംഗിതവും ഞാൻ ഉന്നിപ്രസ്താവിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സംഗതിയും, ഇത്രമാത്രം

നടക്കുന്നത്. തക്രിയിൽ നൽകുന്നത് പഠിപ്പിക്കുന്നതിനെ അനുബന്ധിച്ചു പല ജാതി പഞ്ഞി, ഇന്ത്യയിലെ വിവിധസംസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ള പലതരം മണ്ണ്, ഇവിടത്തെ കൈത്തൊഴിലുകൾ നശിക്കുവാനിടവുന്നത്, അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയകാരണങ്ങൾ, കണക്ക് തുടങ്ങി പല വിഷയങ്ങളും പഠിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതുപോലെ മറ്റേതെങ്കിലും തൊഴിലും സ്വീകരിക്കാം. പക്ഷേ, സാമൂഹികമായ ഉപയോഗയോഗ്യത തക്രിക്കത്രേ. മാനുഷമായ ഒരു തൊഴിൽക്കൊണ്ടു് ഒരാൾക്കു ഉപജീവിക്കുവാൻ തരപ്പെടണം. അതോടുകൂടി ആയാളുടെ കലാപരമായും സാഹിത്യപരമായും മറ്റുമുള്ള കഴിവുകളും വികസിക്കണം. ഇങ്ങനെ സംപൂർണ്ണമനുഷ്യന്റെ സാക്ഷരത്വത്തെയാണ് ഈ വിദ്യാഭ്യാസം ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്.

ദരിദ്രരായ ഇന്ത്യയ്ക്കു എല്ലാവർക്കും വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുവാൻ തക്ക പണമില്ല. മദ്യപാനനികതിയായിരുന്നു അതിനു തുണയുണ്ടായിരുന്നത്. അതു നിന്നു. കുടിപ്പിച്ചു പഠിപ്പിക്കുകയോ, പഠിപ്പിച്ചു കുടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു ഗുണമില്ല. സൈന്യച്ചെലവിനും ഒരു പാടുവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു പരക്കെ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനു ധനദുർലഭം വലിയ തടസ്സമാണ്. എന്നാൽ അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ ശമ്പളമെങ്കിലും ഈടാക്കത്തക്കവിധം കുട്ടികളുടെ കൈത്തൊഴിൽ പഠനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നാണ് അഭിപ്രായം. 25 വിദ്യാർത്ഥികൾ വീതമുള്ള 7 ക്ലാസ്സുകൾ നടത്തുവാൻ എട്ടോ ഒമ്പതോ അദ്ധ്യാപകന്മാരാവാം. 25 ക. വീതം അവരുടെ ശമ്പളം കണക്കാക്കിയുള്ള സംഖ്യ കുട്ടികളുടെ പ്രയത്നഫലമായി ഉണ്ടാവണം. അടിസ്ഥാനവിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ ഈ തത്വമാണു കർന്നവിമർശനത്തിനു വിധേയമായിട്ടുള്ളതു്.

ശുചീകരണം, ആരോഗ്യം, ആഹാരം പ്രവൃത്തി കശലത, സഹായ സന്നദ്ധത തുടങ്ങിയ രംഗങ്ങളിലെല്ലാം ആശാവഹമായ അഭിവൃദ്ധിക്കുതക്കണം കിട്ടുന്ന പഠിപ്പ്. ശുചിത്വമോ, സ്വയം സഹായബോധമോ, ശാരീരികമായ സ്വാസ്ഥ്യമോ ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ മോശമാണ്. രചനാത്മകമായ ശാരീരിക പരിശീലനമാണു ആവശ്യം.

സാമ്പത്തികവും സമുദായികവുമായ രംഗങ്ങളിൽ നമുക്കു പല മാറ്റങ്ങളും ആവശ്യമാണ്. സമത്വസുന്ദരമായ ഒരു വ്യവസ്ഥി

തി ഇവിടെ വരുത്തിത്തീർക്കേണ്ടതുണ്ട്. പക്ഷേ, ഹിംസാപങ്കിലമാ
ന ഒരു മാർഗ്ഗമല്ല നാം പിന്തുടരേണ്ടത്. അഹിംസയിൽ അധിഷ്ഠി
തമായ ഒരു പദ്ധതി വേണം. നമുക്കു അത്തരമൊരു പരിവർത്തനം
ഉദ്ദേശിക്കാൻ ഉതകണം നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസം. ഉറച്ച സത്യാഭി
പ്രസംഗം സിദ്ധമായാലെ പതച്ച കൂടാത്ത പുരോഗതി ലഭിക്കൂ.

പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച് അജ്ഞാപകന്മാരുടെ വിരളത, എ
ല്ലാ വിഷയങ്ങളും പഠിപ്പിക്കുന്ന തൊഴിലിനോട് അനുബന്ധിപ്പി
ക്കുവാനുള്ള പ്രയാസം, സ്വയം പര്യാപ്ത നേട്ടുവാനുള്ള വിഷമം
യാത്രികയുതത്തെ അവഗണിക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള അപര്യാപ്ത മുത
ലായ വിലങ്ങുതടികളെ നീക്കം ചെയ്യുവാൻ ഒട്ടല്ല ബുദ്ധിമുട്ട്. പ്ര
വർത്തിക്കുന്നതോടുകൂടി പഠിക്കുക എന്ന വരുമ്പോൾ അപ്പോഴപ്പോ
ൾ തന്നെ ഫലാനുഭവം സിദ്ധിക്കുവാൻ ഇടവരുന്നുണ്ട്. ഉദവിട്ടു
പഠിച്ച് ഉത്തരക്കേൾവിയോടുകൂടി പകർത്തുകയെന്ന ദോഷം ഇന്ന
ത്തെ പുസ്തകസ്ഥാപിതമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തോളം വരുന്നതല്ല.
താത്വിക വിഭാവനം ചെയ്ത മാതിരി തന്നെ അടിസ്ഥാനവിദ്യാഭ്യാ
സത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും അതേപടി ഇന്നത്തെ പരിതഃസ്ഥി
തിയിൽ പ്രയോജനകരമായേക്കുകയില്ല. അവനവന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ
മാത്രം നിവർത്തിക്കുകയെന്നതുകൊണ്ടായില്ല; സമുദായപ്രശ്നങ്ങൾക്കു
പരിഹാരം കാണുകയ്ക്കി വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള പ്രാപ്തി
വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു ലഭിക്കണം. അതിനുള്ള അടിത്തറയുയർത്ത
ണം അടിസ്ഥാനവിദ്യാഭ്യാസം. കാലാനുസൃതമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ
ഉൾക്കൊണ്ട്, ഇന്ത്യയ്ക്കു പറന്നു ഫലപ്രദമായ വിദ്യാഭ്യാസ പ
ദ്ധതി നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതുകൊണ്ടു നമുക്കു വേണ്ട ക്ഷേമം കൈ
വരികയുള്ളവെന്നതിൽ ആർക്കുണ്ടാവും പക്ഷാത്ക്കരം? വേണ്ടതു ക
ണ്ടറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള വിവേകം നമുക്കു വേണ്ടുവോളമുണ്ടാ
കട്ടേ!

പുസ്തകാഭിപ്രായം.

(1) പുനരുജ്ജീവനം... ഗ്രന്ഥകർത്താവു് മാഴ്ചർ കോവിലകം വലിയ തമ്പുരാൻ ശ്രീ കേരളവർമ്മ, നളിനിവില്ല, താറക്കാട്, പാലക്കാട്. വില എട്ടുണ്.

പ്രൌഢഗംഭീരങ്ങളായ സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ കവിത രചിക്കുവാൻ, പാണ്ഡിത്യക്കുറവിനാലോ അനൗഷ്ഠയംലോ, ഇന്നത്തെ യുവകവികൾ ശ്രമിക്കാതെ അവ പഴഞ്ചെന്നാണെന്നു മുട്ടേയിച്ചു തള്ളി ലളിതകോമളവും സമതപസുന്ദരവും ആയ ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെക്കടന്നുപിടിച്ചു രാമാനുജ സമാനിതയായ രാവണഭഗിനിപ്പോലെ വിരൂപപ്പെടുത്തി പടച്ചുവിടുന്ന കവിതകൾ വായിച്ചു മനസ്സമുത്തവർക്കു് തമ്പുരാന്റെ ജീവസ്സോടുകൂടിയ ഈ മണിപ്രവാളകൃതി ഒട്ടധികം ആശ്വാസപ്രദമായിരിക്കും. പണ്ഡിതരാജ കവിരത്നം ശ്രീ ആര്യൂരിന്റെ അവതാരിക ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്നു ഒരു തിലകമായി പ്രശോഭിക്കുന്നുണ്ടു്.

(2) തങ്കം — ഗ്രന്ഥകർത്താവു്, ശ്രീ. ഏ. വി. ശങ്കരൻ.

വില 1—0—0

ഗ്രന്ഥകർത്താവു വിശ്രമവേളിൽ അല്പാല്പം എഴുതിയ ചതുർച്ചരകവിതകളുടെ സമാഹാരമാണു് തങ്കം. തങ്കത്തെയുംകൊണ്ടാണു് ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഇക്കപ്രഥമമായി തിരുശ്ശീല നീക്കി സാഹിത്യവേദിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു്. തങ്കം ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും സരസകോമളയായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് പിതാവിന്നു നല്ല ചാരിതാത്മ്യത്തിന്നവകാശമുണ്ടു്. വാസനാസമ്പന്നനായ ഈ യുവകവിക്കു ഭാവിയിൽ സമുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനം നേടുവാൻ കഴിയും എന്നു ഈ പ്രഥമ കൃതിതന്നെ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്.

പണ്ഡിതവര്യൻ ശ്രീ ഭേരമംഗലം രാമവാരിയരുടെ അനുമോദനപൂർവ്വമായ അവതാരിക ഈ കൃതി വായിക്കുന്നവർക്കു് ഒട്ടും അതിശയോക്തിയായി തോന്നുകയില്ല.

സ്കൂൾ കുറിപ്പുകൾ*

Kollangode R. H. S. and R. T. S.

മേപ്പടി സ്കൂളുകളുടെ സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിൽ 16-9-53 ബുനാട്ടു വൈകുന്നേരം നാലുമണിക്ക് പണ്ഡിതർ പി. ഗോപാലൻ നായരുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ കൂടിയ ചൊതുയോഗത്തിൽ ശ്രീ പുത്തേഴത്തു രാമമേനോൻ ചെയ്ത പ്രസംഗം പ്രേശവും അത്യന്തം ശ്രദ്ധേയവുമായിരുന്നു. അദ്ധ്യാപകാധ്യേതാക്കൾ അവരും അറിഞ്ഞുറപ്പിക്കേണ്ട അനവധി സംഗതികൾ പ്രാസംഗികന്റെ സ്വതസിദ്ധമായ സരസഭാഷയിൽ പ്രവഹിച്ചത് ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളും അദ്ധ്യാപകന്മാരും അനുസരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആയതു വിദ്യാർത്ഥിലോകത്തിന്റെ നന്മയ്ക്കും ഭാവിശ്രേയസ്സിനും ഒരനുഗ്രഹമായിരിക്കും. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ നന്മയിൽ സഭാ ജാഗരൂകനായ ഹെഡ് മാസ്റ്റർ ശ്രീ. പി. ആർ. സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ സന്ദർഭാനുസൃതം സ്കൂളിൽവെച്ച് ഇത്തരം ചൊതുയോഗങ്ങൾ കൂടുന്നതു പ്രശംസാർഹമാണ്.

Koduvayur H. E. T. School

മേപ്പടി ട്രെയിനിങ്ങ് സ്കൂളിനുവേണ്ടി പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം 23-9-53 തിങ്കളാഴ്ച പകൽ 10 മണിക്കു സാഹിത്യകുലൻ ശ്രീ പുത്തേഴത്തു രാമമേനോന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ കൂടിയ ഒരു മാനനീയ സഭസ്സിൽവെച്ച് ആറാം സക്ടർ സ്കൂൾ ഇൻസ്പെക്ട്രസ്സ് ശ്രീമതി കമലാഭായി ലോകനാഥൻ നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യക്ഷന്റെ സരസമായ ഉപസംഹാരപ്രസംഗം സർവ്വരേയും ആഹ്ലാദഭരിതരാക്കി. ഇൻസ്പെക്ട്രസ്സിന്റെ പ്രസംഗം ചെറുതെങ്കിലും സന്ദർഭാചിതവും സാരസമ്പുഷ്ടവും ആയിട്ടുള്ളതാണ്. ചെറുബാലികമാരുടെ ഹൃദയാവർജ്ജകമായ കലാപ്രകടനത്തിനുശേഷം ദേശീയഗാനത്തോടുകൂടി സഭസ്സു അവസാനിച്ചു.

* ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ വിജയപ്രമോക്ഷപാൻ എല്ലാ സ്കൂൾക്കുമേറ്റും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.
